

POBOACIÓN E MERCADO DE TRABALLO

3

3.1. A poboación galega

Antes de entrar na análise da poboación desde a perspectiva do mercado laboral (poboación de polo menos 16 anos, activa, ocupada, desempregada, etc.) cómpre realizar un achegamento á situación demográfica de Galicia nos últimos anos, porque vai ser un claro condicionante da evolución dalgunha das variables significativas para a análise do mercado laboral.

3.1.1. Evolución da poboación

O cadro 3.1. dá fe da diferente evolución demográfica de Galicia e o conxunto do Estado no último quinquenio. A poboación galega permaneceu practicamente estancada de 1999 a 2002, período no que a poboación española subiu en 1.635.734 habitantes; no ano 2003 a poboación galega aumentou en 13.724 habitantes (case o dobre que no conxunto do trienio anterior) mentres que a española o fixo en 879.170 persoas, polo que o incremento demográfico de Galicia no último ano foi do 0,5% (a cuarta parte da suba media estatal: 2,1%).

Poboación de Galicia e España. 1999-2003

■ Cadro 3.1

	1999	2000	2001	2002	2003
Andalucía	7.305.117	7.340.052	7.403.968	7.478.432	7.606.848
Aragón	1.186.849	1.189.909	1.199.753	1.217.514	1.230.090
Asturias	1.084.314	1.076.567	1.075.329	1.073.971	1.075.381
Baleares	821.820	845.630	878.627	916.968	947.361
Canarias	1.672.689	1.716.276	1.781.366	1.843.755	1.894.868
Cantabria	528.478	531.159	537.606	542.275	549.690
C. León	2.488.062	2.479.118	2.479.425	2.480.369	2.487.646
C. A Mancha	1.726.199	1.734.261	1.755.053	1.782.038	1.815.781
Cataluña	6.207.533	6.261.999	6.361.365	6.506.440	6.704.146
C. Valenciana	4.066.474	4.120.729	4.202.608	4.326.708	4.470.885
Extremadura	1.073.574	1.069.420	1.073.381	1.073.050	1.073.904
Galicia	2.730.337	2.731.900	2.732.926	2.737.370	2.751.094
Madrid	5.145.325	5.205.408	5.372.433	5.527.152	5.718.942
Murcia	1.131.128	1.149.328	1.190.378	1.226.993	1.269.230
Navarra	538.009	543.757	556.263	569.628	578.210
País Vasco	2.100.441	2.098.596	2.101.478	2.108.281	2.112.204
A Ríoxa	265.178	264.178	270.400	281.614	287.390
Ceuta	73.704	75.241	75.694	76.152	74.931
Melilla	56.929	66.263	68.789	69.184	68.463
España	40.202.160	40.499.791	41.116.842	41.837.894	42.717.064

Fonte: INE (INE Base cos datos do Padrón municipal de habitantes)

No último cuadrenio, a poboación española medrou un 6,26% (2.514.904 persoas) mentres que a galega o fixo nun 0,76% (20.757 persoas); xa que logo, nese período a nosa poboación subiu oito veces menos que o promedio estatal.

A desagregación provincial do cadro 3.2 permite comprobar que tan só a provincia de Pontevedra presenta unha continua evolución demográfica positiva no último cuadrenio, mentres que en Lugo e Ourense foi sempre negativa e na Coruña lixeiramente negativa no primeiro bienio e positiva –con máis forza– no segundo.

Poboación de Galicia. Por provincias. 1999-2003

■ Cadro 3.2

	1999	2000	2001	2002	2003
A Coruña					
Homes	532.943	531.744	532.039	533.914	538.469
Mulleres	576.037	576.675	575.963	577.972	582.345
Total	1.108.980	1.108.419	1.108.002	1.111.886	1.120.814
Lugo					
Homes	178.537	177.594	176.856	175.583	174.906
Mulleres	188.397	188.025	187.269	186.199	185.606
Total	366.934	365.619	364.125	361.782	360.512
Ourense					
Homes	165.844	165.472	165.295	164.967	164.171
Mulleres	179.776	179.769	179.328	178.801	178.042
Total	345.620	345.241	344.623	343.768	342.213
Pontevedra					
Homes	435.557	437.581	439.888	442.257	446.839
Mulleres	473.246	475.040	476.288	477.677	480.716
Total	908.803	912.621	916.176	919.934	927.555
Galicia					
Homes	1.312.881	1.312.391	1.314.078	1.316.721	1.324.385
Mulleres	1.417.456	1.419.509	1.418.848	1.420.649	1.426.709
Total	2.730.337	2.731.900	2.732.926	2.737.370	2.751.094

Fonte: INE. Padrón municipal de habitantes

O crecemento da poboación na provincia galega na que máis subiu (a de Pontevedra) foi de 18.752 persoas no cuadrienio analizado, o que en termos relativos é un 2,06% (a terceira parte da media española).

A variación poboacional no ano 2002 de cada unha das provincias galegas pode verse no cadro 3.3, no que quedan nitidamente reflectidas as “dúas velocidades” existentes na Galicia actual: A Coruña - Pontevedra (que crece ó redor do 0,8%) e Lugo – Ourense (que decrece ó redor do 0,4%).

Variación da poboación 2002-2003. Por provincias. Galicia

■ Cadro 3.3

	Poboación		Variación da poboación	
	a 01/01/02	a 01/01/03	absoluta	porcentual
A Coruña	1.111.886	1.120.814	8.928	0,80
Lugo	361.782	360.512	-1.270	-0,35
Ourense	343.768	342.213	-1.555	-0,45
Pontevedra	919.934	927.555	7.621	0,83
Galicia	2.737.370	2.751.094	13.724	0,50

Fonte: INE. Padrón municipal de habitantes 2003

A evolución das dúas décadas anteriores (cadro 3.4) explicita a diminución natural da poboación galega nos tres últimos quinquenios e o descenso da poboación total no último quinquenio (e tamén no de 1986 a 1991). Salientan os continuados saldos negativos das provincias de Lugo e Ourense, mentres que Pontevedra é a provincia que presenta máis saldos positivos no período estudado.

Variación da poboación 1981-2001. Por provincias. Galicia

■ Cadro 3.4

	Porcentaxe de crecemento medio anual				Porcentaxe de crecemento natural medio anual			
	1981-1986	1986-1991	1991-1996	1996-2001	1981-1986	1986-1991	1991-1996	1996-2001
A Coruña	0,303	-0,233	0,201	-0,035	0,279	-0,056	-0,241	-0,249
Lugo	-0,024	-1,040	-0,745	-0,280	-0,214	-0,461	-0,658	-0,677
Ourense	-0,037	-3,878	-0,376	-0,110	-0,168	-0,406	-0,612	-0,645
Pontevedra	0,384	-0,079	0,403	0,020	0,464	0,149	-0,011	-0,066
Galicia	0,230	-0,809	0,080	-0,071	0,199	-0,096	-0,270	-0,354

Fonte: IGE. (<http://www.xunta.es/auto/ige/>)

3.1.2. Movementos naturais de poboación

Nos últimos tres quinquenios o número de mortes superou ao de nacementos en Galicia, polo que se deu unha clara diminución natural da poboación, que na última década está ó redor de 9.000 persoas/ano; o cadro 3.5 dá fe desta evolución demográfica.

Movementos naturais de poboación. Galicia. 1975-2003

■ Cadro 3.5

	Nacementos	Defuncións	Creceemento natural
1975	43.850	25.834	18.016
1980	39.154	24.681	14.473
1985	28.427	26.295	2.132
1990	22.501	27.979	-5.478
1995	18.799	28.464	-9.665
2000	19.418	28.858	-9.440
2001	19.361	28.300	-8.939
2002	19.350	28.275	-8.925
2003*	20.435	29.727	-9.292

*Dato provisional

Fonte: IGE (<http://www.xunta.es/auto/ige/>) e INE (INE Base)

A posición relativa da variación natural da poboación galega entre as distintas comunidades autónomas no último ano reflíctese no cadro 3.6: Galicia rexistrou o maior descenso de poboación de tódalas comunidades, nun ano no que o creceemento vexetativo de España foi de 56.134 persoas (6.154 persoas máis que no ano anterior; mentres que en Galicia diminuíu en 367 persoas máis que en 2002); nese mesmo cadro podemos comprobar que a taxa de natalidade galega é das menores do Estado (só por detrás da de Asturias e igualada coa de Castela e León) e a de mortalidade é das maiores (por diante están só Asturias e Aragón).

Creceemento natural. Taxas de natalidade e mortalidade. Por comunidades autónomas. 2003

■ Cadro 3.6

	Matrimonios	Nacementos	Defuncións	Creceemento vegetativo	Taxa de natalidade ⁽¹⁾	Taxa de Mortalidade ⁽¹⁾
Andalucía	43.241	86.015	64.715	21.300	11,49	8,64
Aragón	5.931	11.034	13.561	-2.527	9,03	11,10
Asturias	5.453	7.186	12.702	-5.516	6,79	12,00
Baleares	4.436	10.591	8.052	2.539	11,87	9,03
Canarias	6.551	19.050	12.552	6.498	10,84	7,14
Cantabria	2.999	4.783	5.519	-736	8,84	10,20
C. León	12.263	18.590	26.508	-7.918	7,56	10,78
C. A Mancha	10.034	17.336	17.292	44	9,60	9,58
Cataluña	30.875	73.084	61.379	11.705	11,12	9,34
C. Valenciana	24.521	47.257	41.028	6.229	10,89	9,45
Extremadura	5.471	9.929	10.821	-892	9,39	10,23
Galicia	11.780	20.435	29.727	-9.292	7,56	11,00
Madrid	24.527	67.259	41.942	25.317	11,90	7,42
Murcia	6.680	16.416	9.793	6.623	13,15	7,85
Navarra	2.855	6.190	5.310	880	10,88	9,33
País Vasco	10.258	19.421	19.225	196	9,29	9,19
A Rioxa	1.524	2.833	2.681	152	9,96	9,43
Ceuta	337	1.151	467	684	16,08	6,53
Melilla	419	1.303	455	848	19,58	6,84
España	210.155	439.863	383.729	56.134	10,50	9,16

(1) En tanto por mil
Fonte: INE (INE Base)

A desagregación provincial do cadro 3.7 salienta que nas catro é negativo o crecemento natural da poboación, con especial intensidade en Lugo e Ourense (no entorno do -7,6%) e moi lixeiro en Pontevedra.

■ Cadro 3.7

Resultados provisionais ^(p)

	Natalidade ⁽¹⁾	Mortalidade ⁽¹⁾	Crecemento ⁽¹⁾ natural
A Coruña	7,21	10,35	-3,14
Lugo	5,37	13,15	-7,79
Ourense	5,39	12,89	-7,50
Pontevedra	8,53	8,73	-0,20
Galicia	7,18	10,49	-3,31

(1) En tanto por mil
(p) Resultados provisionais
Fonte: INE (INE Base)

A evolución a longo prazo da taxa de natalidade galega e de cada unha das provincias pódese ver no cadro 3.8, no que destaca a forte diminución do último cuarto de século (aínda que é perceptible unha lixeira pero continua recuperación no último quinquenio analizado, no conxunto de Galicia e máis nas provincias da Coruña e Pontevedra).

■ Cadro 3.8

Taxa de natalidade e indicador de fecundidade. Por provincias. Galicia. 1975-2001

	Taxa bruta de natalidade ⁽¹⁾									Indicador conxuntural de fecundidade								
	1975/76	1980/81	1985/86	1990/91	1996	1997/98	1998/99	1999/00	2000/01	1975/76	1980/81	1985/86	1990/91	1996	1997/98	1998/99	1999/00	2000/01
A Coruña	17,31	13,94	9,78	8,05	6,65	6,82	6,83	6,99	7,16	2,45	2,01	1,39	1,11	0,89	0,89	0,89	0,91	0,93
Lugo	11,62	11,35	8,63	7,20	5,35	5,52	5,48	5,51	5,47	2,01	1,93	1,39	1,14	0,83	0,84	0,84	0,83	0,83
Ourense	10,94	9,18	7,08	6,73	5,67	5,43	5,30	5,30	5,27	1,63	1,42	1,07	1,08	0,89	0,84	0,82	0,81	0,80
Pontevedra	19,51	15,78	11,01	9,19	7,94	7,85	7,97	8,18	8,30	2,77	2,23	1,50	1,22	1,01	0,99	1,00	1,02	1,03
Galicia	16,13	13,42	9,60	8,13	6,78	6,81	6,83	6,98	7,08	2,36	1,99	1,38	1,15	0,92	0,91	0,92	0,93	0,94

(1) En tanto por mil
Fonte: IGE. (<http://www.xunta.es/auto/ige/>)

Nese mesmo cadro podemos ve-la evolución do indicador conxuntural de fertilidade (o número de fillos por muller en idade fértil) en Galicia de 1975 a 2000. O continuo descenso das dúas primeiras décadas deu paso no último cuatrienio a unha lixeirísima (pero continuada) recuperación –non perceptible en Lugo nin Ourense–, pero é unha realidade incontestable que o valor do índice está no 40% do valor que tiña en 1975. O indicador conxuntural de fecundidade é baixísimo,

nun Estado que no ano 1976 ocupaba o segundo posto da UE-15 (por detrás de Irlanda) e que pasou á última posición (á par de Italia), pese á suba do último quinquenio. O cadro 3.9 reflicte esta realidade e comparando o dato de España co de Galicia do cadro anterior, compróbase que o indicador conxuntural de fertilidade de Galicia está un 25% por baixo da media española.

Indicador sintético de fecundidade. UE-15. 1976-2001

■ Cadro 3.9

	1976	1981	1986	1991	1996	1999	2000	2001
Alemania	1,51	1,53	1,41	1,33	1,32	1,36	1,36 ^(e)	1,29
Austria	1,67	1,67	1,45	1,49	1,42	1,32	1,34	1,29
Bélgica	1,73	1,66	1,54	1,66	1,55	1,61	1,66	1,65
Dinamarca	1,75	1,44	1,48	1,68	1,75	1,73	1,77	1,74
España	2,80	2,04	1,56	1,33	1,16	1,20	1,24	1,24^(p)
Finlandia	1,70	1,64	1,60	1,79	1,76	1,74	1,73	1,73
Francia	1,83	1,95	1,83	1,77	1,72	1,79	1,88 ^(p)	1,90 ^(e)
Grecia	2,35	2,09	1,60	1,38	1,30	1,30	1,29 ^(e)	1,29 ^(e)
Holanda	1,63	1,56	1,55	1,61	1,53	1,65	1,72	1,69 ^(p)
Irlanda	3,31	3,09	2,46	2,09	1,88	1,89	1,89 ^(p)	1,98 ^(p)
Italia	2,10	1,59	1,34	1,31	1,21	1,19	1,24 ^(e)	1,24 ^(e)
Luxemburgo	1,48	1,55	1,43	1,60	1,76	1,73	1,80	1,70 ^(p)
Portugal	2,58	2,13	1,66	1,57	1,43	1,49	1,52	1,42 ^(e)
Reino Unido	1,74	1,82	1,78	1,81	1,72	1,68	1,64	1,63 ^(e)
Suecia	1,68	1,63	1,80	2,11	1,60	1,50	1,54	1,57
Total Unión Europea	1,92	1,77	1,59	1,53	1,44	1,45	1,48^(e)	1,47^(e)

(e) Datos estimados

(p) Datos provisionais

Fonte: New Cronos. EUROSTAT

A análise a longo prazo da taxa de mortalidade galega, pola súa banda, explicita no cadro 3.10 que é un punto maior que un cuarto de século atrás e está practicamente estabilizada no 10,5‰. As maiores taxas téñenas as dúas provincias coa estrutura de idades máis envellecida: Lugo e Ourense.

Taxa de mortalidade⁽¹⁾. Por provincias. Galicia. 1975-2001

■ Cadro 3.10

	Taxa bruta de mortalidade								
	1975/76	1980/81	1985/86	1990/91	1996	1997/98	1998/99	1999/00	2000/01
A Coruña	8,96	8,42	9,10	9,66	10,07	9,69	9,97	10,11	9,87
Lugo	12,11	11,48	12,06	13,20	13,53	13,41	13,71	13,90	13,60
Ourense	10,27	9,73	9,87	12,16	13,10	13,17	13,27	13,28	12,95
Pontevedra	8,28	7,91	8,18	8,77	8,87	8,75	8,82	8,99	8,83
Galicia	9,43	8,90	9,35	10,19	10,52	10,32	10,51	10,64	10,41

(1) En tanto por mil

Fonte: IGE (<http://www.xunta.es/auto/ige/>)

3.1.3. Movementos migratorios

A importante chegada de poboación do estranxeiro (inmigrantes e emigrantes retornados) é un dos fenómenos demográficos característicos da poboación galega (e da española) na alborada do século XXI. O cadro 3.11 dá conta dos movementos migratorios en Galicia de 1990 a 2001 e constata que no último bienio analizado acadouse o saldo migratorio positivo máis intenso dos doce anos. A composición interna destes movementos migratorios reflicte:

■ Cadro 3.11

Movementos migratorios. Galicia. 1990-2001

	Emigrantes			Inmigrantes			Saldo migratorio		
	Ó resto do Estado	Ó estranxeiro	Total	Do resto do Estado	Do estranxeiro	Total	Co resto do Estado	Co estranxeiro	Total
1990	11.404	115	11.519	10.196	4.532	14.728	-1.208	4.417	3.209
1991	5.978	109	6.087	5.812	3.557	9.369	-166	3.448	3.282
1992	7.916	261	8.177	8.523	6.308	14.831	607	6.047	6.654
1993	8.136	101	8.237	9.246	5.155	14.401	1.110	5.054	6.164
1994	9.272	32	9.304	10.024	4.286	14.310	752	4.254	5.006
1995	10.410	13	10.423	10.011	4.354	14.365	-399	4.341	3.942
1996	8.110	3	8.113	6.434	3.204	9.638	-1.676	3.201	1.525
1997	11.653	3	11.656	9.515	5.908	15.423	-2.138	5.905	3.767
1998	14.169	3	14.172	10.595	6.850	17.445	-3.574	6.847	3.273
1999	15.880	1	15.881	10.742	8.506	19.248	-5.138	8.505	3.367
2000	17.281	1	17.282	11.628	12.547	24.175	-5.653	12.546	6.893
2001	16.028	0	16.028	11.799	11.395	23.194	-4.229	11.395	7.166

Fonte: INE, Estatística de Variacións Residenciais (migracións interiores e inmigracións dende o estranxeiro). 1990-2001/ Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais (emigración ó estranxeiro). Elaboración do IGE

■ A forte suba da entrada en Galicia de persoas chegadas do estranxeiro (inmigrantes e máis emigrantes retornados), que fai que o saldo migratorio co estranxeiro acade o valor máis positivo no último bienio.

■ Pola contra, o saldo migratorio co resto do Estado presenta un claro signo negativo desde 1995, que é cada vez máis intenso ata o ano 2000.

Nese mesmo cadro pódese ver a progresiva diminución da emigración galega ao estranxeiro desde 1993 (ate a desaparición na estatística no 2001), que contrasta coa importante suba da emigración galega ao resto do Estado (dobrouse no quinquenio 1996-2001, no que o seu crecemento foi continuado, agás no último ano).

A chegada de persoas do resto do Estado (en boa medida emigrantes galegos a outras comunidades autónomas retornados) está no entorno das 10.000 persoas/ano na última década, pero desde 1995 os seus valores non dan compensado a emigración galega cara outras comunidades, polo que o saldo migratorio co resto do Estado presenta tódolos anos (desde entón) valores negativos.

Para as persoas interesadas en afondar máis no tema das migracións, presentamos no cadro 3.12 as taxas medias anuais de variación migratoria en Galicia (e en cada unha das provincias) para o longo período analizado e os datos máis actualizados sobre os movementos migratorios nos cadros 3.13 a 3.17, nos que se comproba por exemplo que o 64% da emigración galega ao exterior dáse cara estados de Europa ou que o 46% das persoas que veñen a Galicia do estranxeiro son emigrantes retornados (no ano 2002 o número de emigrantes retornados de América a Galicia aumentou un 35%, clara pegada demográfica consecuencia da forte crise económica nalgúns dos estados aos que emigrou moita poboación galega).

Taxas⁽¹⁾ de variación migratoria media anual. Por provincias. 1975-2001

■ Cadro 3.12

	1975/81	1981/86	1986/91	1991/96	1996/2001
A Coruña	-0,209	0,024	-0,177	0,442	0,214
Lugo	-0,196	0,190	-0,580	-0,088	0,396
Ourense	-0,193	0,131	-3,472	0,236	0,535
Pontevedra	-0,249	-0,079	-0,228	0,414	0,085
Galicia	-0,217	0,032	-0,713	0,350	0,283

(1) Expresadas en porcentaxe

Fonte: INE, Estadísticas de Variacións Residenciais (migracións interiores e inmigracións dende o estranxeiro). 1990-2001/Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais (emigración ó estranxeiro)

Elaboración do IGE

Movementos migratorios entre comunidades autónomas. 2002

■ Cadro 3.13

	Entradas	Saídas	Saldo migratorio
Andalucía	190.645	187.583	3.062
Aragón	29.724	30.942	-1.218
Asturias	21.518	23.855	-2.337
Baleares	46.354	40.812	5.542
Canarias	70.425	68.779	1.646
Cantabria	19.912	18.399	1.513
C. León	70.080	75.314	-5.234
C. A Mancha	60.662	51.685	8.977
Cataluña	265.043	263.494	1.549
C. Valenciana	148.607	133.237	15.370
Extremadura	20.957	23.966	-3.009
Galicia	67.252	70.904	-3.652
Madrid	193.624	211.732	-18.108
Murcia	32.562	31.729	833
Navarra	21.006	20.870	136
País Vasco	53.172	56.721	-3.549
A Ríoxa	8.847	8.599	248
Ceuta	1.810	2.624	-814
Melilla	1.727	2.682	-955
España	1.323.927	1.323.927	0

Fonte: INE (INE Base)

Migracións das distintas comunidades autónomas a Galicia. 2002

■ Cadro 3.14

Andalucía	1.023
Aragón	210
Asturias	1.005
Baleares	758
Canarias	3.032
Cantabria	206
C. León	1.465
C. A Mancha	267
Cataluña	1.889
C. Valenciana	711
Extremadura	137
Galicia	52.220
Madrid	2.643
Murcia	263
Navarra	147
País Vasco	1.119
A Ríoxa	92
Ceuta	31
Melilla	34
Total	67.252

Fonte: INE (INE Base)

Migración de Galicia ás distintas comunidades autónomas. 2002

■ Cadro 3.15

Andalucía	1.357
Aragón	289
Asturias	853
Baleares	1.539
Canarias	3.829
Cantabria	283
C. León	1.477
C. A Mancha	344
Cataluña	2.592
C. Valenciana	1.343
Extremadura	129
Galicia	52.220
Madrid	2.907
Murcia	304
Navarra	229
País Vasco	998
A Ríoxa	125
Ceuta	33
Melilla	53
Total	70.904

Fonte: INE (INE Base)

■ Cadro 3.16

Emigración galega ó estranxeiro. Por provincias. 2002

	Europa	UE	Resto de Europa	África	América	Asia	Oceanía	Total
A Coruña	1.240	472	768	53	521	9	6	1.829
Lugo	131	85	46	1	63	1	1	197
Ourense	392	206	186	2	297	-	3	694
Pontevedra	848	506	342	48	448	7	4	1.355
Galicia	2.611	1.269	1.342	104	1.329	17	14	4.075

Fonte: INE (INE Base)

■ Cadro 3.17

Inmigración exterior. Por provincias. Galicia. 2002

	De estranxeiros	De españois procedentes do estranxeiro
A Coruña	4.569	3.662
Lugo	841	469
Ourense	645	1.478
Pontevedra	3.696	2.826
Galicia	9.751	8.435

Fonte: INE (INE Base)

3.1.4. Estrutura por idades. Índice de envellecemento

Para remata-la análise demográfica achegarémonos á estrutura por idades da poboación galega, xa que vai ser un claro condicionante da poboación en idade de traballar e influirá notablemente en variables laborais que estudaremos ao longo deste capítulo (como a evolución da poboación activa ou da inactiva).

O cadro 3.18 presenta a evolución a longo prazo da poboación galega (e de cada provincia) desagregada en tres tramos de idade: menores de 20 anos, 20 a 64 e maiores de 64. Salientaremos:

■ O forte e continuo descenso da poboación galega (e de cada provincia) menor de 20 anos, que acada no total de Galicia un 43,5% no período analizado.

■ O notable e continuo crecemento da poboación maior de 64 anos (que acada un 67% no último cuarto do século anterior), responsable de que entremos no século XXI cunha persoa maior de 64 anos por cada cinco habitantes de Galicia.

Estructura da poboación por idades. Por provincias. Galicia. 1975-2001

■ Cadro 3.18

	1975	1981	1991	1999	2000	2001
A Coruña						
A	32,10	31,84	26,50	19,52	18,70	17,69
B	56,25	55,54	58,49	62,03	62,38	62,76
C	11,66	12,62	15,01	18,46	18,92	19,55
Lugo						
A	26,93	25,51	21,75	17,22	16,53	15,77
B	56,70	56,44	56,32	56,62	56,84	57,01
C	16,36	18,05	21,93	26,16	26,63	27,22
Ourense						
A	27,36	26,44	21,95	16,95	16,33	15,70
B	58,13	57,52	56,02	56,68	56,84	56,89
C	14,51	16,05	22,03	26,37	26,82	27,42
Pontevedra						
A	35,76	35,18	29,45	21,79	20,88	19,82
B	53,71	53,76	57,29	61,85	62,33	62,88
C	10,52	11,06	13,27	16,35	16,80	17,31
Galicia						
A	31,70	31,15	26,21	19,64	18,84	17,90
B	55,84	55,41	57,47	60,57	60,92	61,29
C	12,46	13,44	16,32	19,79	20,24	20,81

Datos en porcentaxes de poboación menor de 20 anos (A), de 20 a 64 anos (B) e maior de 64 anos (C)
 Fonte: IGE (<http://www.xunta.es/auto/ige/>)

Ese importante incremento da poboación galega de máis idade disparou nas últimas décadas o noso índice de avellentamento; o cadro 3.19 amosa que se triplicou ese índice en Galicia no período analizado (con valores semellantes nas catro provincias, pois varía entre 3,29 en Ourense e 2,84 en Lugo).

Índice de envellecemento. Por provincias. Galicia. 1975-2001

■ Cadro 3.19

	1975	1981	1991	1999	2000	2001
A Coruña	36,31	39,64	56,62	94,57	101,15	110,51
Lugo	60,76	70,75	100,85	151,99	161,05	172,60
Ourense	53,01	60,71	100,36	155,59	164,21	174,66
Pontevedra	29,42	31,45	45,06	75,05	80,45	87,33
Galicia	39,30	43,14	62,26	100,79	107,43	116,29

Fonte: IGE (<http://www.xunta.es/auto/ige/>)

A evolución nese mesmo período do índice de dependencia senil explícita (no cadro 3.20) o seu importante e continuo crecemento: En Galicia subiu un 52,12%, sobranceando os incrementos das dúas provincias menos desenvolvidas economicamente: Ourense (93,2%) e Lugo (65,5%).

Índice de dependencia senil. Por provincias. Galicia. 1975-2001

■ Cadro 3.20

	1975	1981	1991	1999	2000	2001
A Coruña	20,72	22,72	25,65	29,76	30,32	31,15
Lugo	28,86	31,98	38,94	46,21	46,84	47,75
Ourense	24,95	27,90	39,32	46,52	47,18	48,20
Pontevedra	19,59	20,58	23,16	26,44	26,95	27,52
Galicia	22,32	24,25	28,39	32,68	33,22	33,96

Fonte: IGE (<http://www.xunta.es/auto/ige/>)

3.2. Estudio das variables laborais. Cambio metodolóxico

No resto deste capítulo analizáremo-lo comportamento das variables básicas do mercado laboral galego no último ano, e enxertarémolas nun contorno temporal máis amplo, para estudar mellor a súa evolución. Cómpre subliñar, no tocante á EPA, que o importante cambio metodolóxico do ano 2002 introduciu diferenzas grandes á hora de avalia-los datos das diversas magnitudes do mercado laboral respecto dos anos anteriores; comezaremos co seu análise.

3.2.1. A EPA-2002

No ano 2002 o INE introduciu modificacións moi importantes na enquisa de poboación activa, que afectaron ós aspectos metodolóxicos relativos ás definicións das variables e ó proceso de cálculo dos resultados. Concretamente, os cambios a partir da enquisa realizada no primeiro trimestre de 2002 foron os seguintes:

1.- Pasan a usarse as novas proxeccións de poboación do INE, que teñen en conta o importante incremento de poboación desde a segunda metade da década dos noventa debido ó aumento da inmigración (e do retorno de emigrantes); a poboación estranxeira “con papeis” triplicouse en España de 1995 a 2002 (cunha suba absoluta próxima ás 900.000 persoas). Consecuentemente, o INE revisou as proxeccións que viña utilizando (que tiñan como punto de partida o Censo de Poboación de 1991).

2.- Incorpórase un cambio técnico (reponderación dos factores de elevación) que quere corrixir máis axeitadamente a falla de resposta dalgúns colectivos á enquisa. A EPA é unha enquisa dirixida ós fogares e o INE atopa dificultades sobre todo para entrevistar a aqueles formados por unha soa persoa ou por unha parella na que os dous membros traballan, xa que é máis difícil contactar con eles; pese ás medidas que se toman para afrontar este problema (como a repetición das visitas

dos entrevistadores ou as chamadas telefónicas) a EPA tende a sobrerrepresentar a poboación de maior idade (que adoita estar máis nos fogares).

Para que a enquisa reflicta ben o peso que cada grupo de idade ten na poboación introduciuse unha mellora técnica coñecida como “reponderación dos factores de elevación”. Esta reponderación dos factores de elevación do deseño da enquisa está prevista no artigo 3.5 do Regulamento 577/1998 do Consello da Unión Europea, de 9 de marzo de 1998.

3.- Ven regulamentado pola Oficina Estatística da Unión Europea (Eurostat) e consiste en que se aplica a nova definición de persoa desempregada, establecida no Regulamento (CE) N° 1897/2000 da Comisión Europea, de 7 de setembro de 2000. Esta nova definición segue a recoller nas liñas fundamentais a definición de desemprego establecida pola OIT pero prodúcese un importante cambio na interpretación de que se entende por “busca activa de emprego”, xa que o novo Regulamento establece especificamente instrucións que sinalan que se consideran métodos de busca activa de emprego, nas catro semanas anteriores á entrevista, os seguintes:

- Estar en contacto cunha oficina pública de emprego có fin de atopar traballo, calquera que sexa a parte que tome a iniciativa (e establécese que a renovación da inscrición como desempregado por razóns puramente administrativas non é busca activa de emprego).
- Estar en contacto, co obxectivo de atopar traballo, cunha oficina privada (empresa especializada en contratación, oficina de emprego temporal, etc.).
- Enviar a candidatura na busca de emprego directamente ós empregadores.
- Indagar a través de relacións persoais, por mediación de sindicatos, etc.
- Anunciarse ou responder a anuncios de xornais.
- Participar nunha proba, concurso ou entrevista, no marco dun procedemento de contratación.
- Buscar terreos, local ou material.
- Realizar xestións para obter permisos, licencias ou recursos financeiros.

Galicia (e España en xeral) vese moi afectada por estes novos requisitos porque ate agora a simple inscrición nunha oficina pública de emprego como demandante de emprego, válida por tres meses, era requisito suficiente para considerar desempregada a esa persoa. A partir de xaneiro de 2002, de acordo co visto anteriormente, esíxese que cumpra algún dos nove requisitos alí sinalados (son os do Regulamento 1897/2000). Vale tamén se a persoa se inscribe despois dun período de emprego ou inactividade, se informa sobre posibles ofertas de emprego ou recibe unha proposta de traballo da oficina de emprego.

3.2.2. Repercusión dos cambios metodolóxicos da EPA

Unha consecuencia moi importante dun dos cambios metodolóxicos da EPA no ano 2002 (as novas proxeccións de poboación) conleva unha suba da poboación utilizada na EPA, polo que sube tamén o valor absoluto de tódalas variables do mercado laboral (poboación de 16 ou máis anos, ocupados, parados e inactivos). As taxas (de actividade, emprego ou paro) practicamente non se ven afectadas por

este factor, debido a que se incrementan nunha proporción semellante numerador e denominador da fórmula que se usa para calculalas.

O INE cuantificou o incremento da poboación en idade de traballar (16 ou máis anos) no conxunto de España nun 2,5%, aínda que afecta menos a algunhas comunidades (como Extremadura, Aragón ou as dúas Castelas) e moito máis a outras (como Canarias ou Baleares); Galicia está nun lugar intermedio.

Outro cambio (a reponderación dos factores de elevación da enquisa) fixo que a poboación en idade de traballar presente variacións importantes nos grupos de idade de 25 a 54 anos (que sube a súa representación na enquisa dun 49,3% a un 52,7%) e de 55 ou máis anos (que baixa a representación na EPA do 35,3% ó 31,7%). Como consecuencia, modifícanse outros resultados relevantes desta enquisa; en particular aumenta o número de persoas ocupadas -debido a que hai unha maior proporción de ocupados no grupo de idade de 25 a 54 anos, que agora gaña peso na enquisa-.

O INE estimou o efecto conxunto dos dous últimos cambios metodolóxicos analizados nos parágrafos anteriores (as novas proxeccións de poboación ocupada e a reponderación dos factores de elevación) nunha suba do emprego en España no ano 2001 superior ó millón de persoas ocupadas e en Galicia de 85.000 persoas.

A variación dos requisitos para considerar desempregada a unha persoa trouxo como consecuencia que unha parte das persoas que se consideraban desempregadas pasan a considerarse inactivas. Co obxecto de poder cuantifica-lo impacto do cambio na definición de persoa desempregada, o INE no ano 2001 modificou os cuestionarios da enquisa para poder rexistra-los datos tanto coa antiga como coa nova definición pero os cuestionarios anteriores ó ano 2001 non incluían o matiz sobre si a busca de emprego era ou non activa, polo que non é posible determinar para o ano 2000 -ou calquera dos anteriores- que cifras de desemprego tería dado a EPA no caso de se ter usado a nova definición de persoa desempregada. Os datos do bienio 2001-2002 son, pois, perfectamente comparables cando se toman os datos de 2001 coa nova metodoloxía EPA-2002.

Como resumo, diremos que o impacto conxunto dos tres cambios da EPA son realmente importantes, como avaliou o propio INE. Co fin de paliar -na medida do posible- a ruptura das series da EPA, este organismo proporcionou unha corrección dos microdatos de tal xeito que os resultados podan ser comparables no cuarto de século: 1976-2001. Non obstante, estas series históricas non se puideron corrixir do efecto inducido polo cambio na definición de desemprego e polo tanto séguese a producir unha ruptura das series de actividade, paro e inactividade dende o primeiro trimestre do ano 2001, que cómpre ter moi en conta á hora de sacar conclusións na análise das estatísticas destas variables laborais para medio ou longo prazo que se inclúen neste Informe Sociolaboral de Galicia.

3.2.3. Cuantificación do impacto da nova metodoloxía

O INE realizou unha cuantificación da medición do impacto dos cambios metodolóxicos nas principais variables laborais para cada un dos trimestres do ano 2001, tanto no conxunto do Estado como en cada unha das comunidades autónomas. Presentamos a continuación os datos para Galicia e o conxunto do Estado (este último entre parénteses) no cuarto trimestre de 2001:

- poboación de 16 ou máis anos: + 34.300 (+825.400)
- poboación activa: 61.100 (+932.500)
- poboación ocupada: + 84.900 (+ 1.254.100)
- poboación desempregada: -23.800 (-321.600)
- taxa de actividade: + 1,9 (+ 1,5)
- taxa de emprego: + 3,0 (+ 2,6)
- taxa de paro: -2,7 (-2,5)

Como se pode apreciar, nas variables en termos absolutos a repercusión é especialmente importante na poboación ocupada (subíndoa en máis de un millón de persoas no total español). Das taxas, a variación é maior en Galicia que no termo medio estatal; das tres taxas é especialmente intenso o cambio na suba da de emprego e a diminución da de paro.

3.3. Resumo das principais variables laborais

Comezaremos o estudo do mercado de traballo en Galicia co resumo da evolución xeral no último trienio en Galicia de distintas variables nas que logo afondaremos na nosa análise ó longo deste mesmo capítulo: A poboación de 16 ou máis anos, a activa, a ocupada, a parada (con desglose da que busca o seu primeiro emprego) e a inactiva. O cadro 3.21 amosa esa evolución; nel destacaremos os seguintes puntos:

- A poboación galega de 16 e máis anos presenta no último ano un aumento moi lixeiro (0,37%), menor que o do ano anterior.
- A poboación activa galega no ano 2003 presentou unha forte suba (3,66%), maior que a do ano anterior tanto en termos absolutos coma relativos. Foi moito maior nas mulleres (5,77%).
- A poboación ocupada de Galicia creceu tamén en 2003 con máis forza que no ano anterior (desta volta un 3,1%) pero non foi abondo para absorbe-lo maior crecemento da poboación activa. A suba da ocupación tamén foi especialmente forte nas mulleres (4,77%), aínda que un punto por baixo da porcentaxe de suba das activas.
- O paro estimado pola EPA de Galicia subiu no ano 2003 por segundo ano consecutivo (desta volta un 3,1%) e fíxoo nos dous sexos, pero con especial intensidade nas mulleres (10,6%).
- As persoas desempregadas que buscan o seu primeiro emprego aumentaron en 2003 por segundo ano consecutivo (desta volta un 8%), algo máis nos homes (8,9%) que nas mulleres (7,6%).
- A poboación inactiva baixou (un 3,2%) máis intensamente que no ano anterior, con maior forza nas mulleres (3,4%) que nos homes (2,4%).

■ Cadro 3.21

**Poboación de 16 e máis anos por sexo, provincia e relación coa actividade económica⁽¹⁾
Galicia. 2001-2003**

	2001					2002					2003				
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Homes															
De 16 e máis anos	459,2	155,2	146,9	365,6	1.126,9	465,8	152,5	146,4	367,3	1.132,0	463,4	152,2	146,9	373,0	1.135,5
Activos	281,3	92,7	85,3	234,0	693,4	290,1	88,9	85,0	240,5	704,6	299,7	88,3	83,5	248,0	719,5
Poboación ocupada	257,6	86,4	80,8	214,9	639,7	263,1	83,4	79,5	220,9	646,8	273,1	83,3	78,5	224,8	659,8
Poboación parada	23,7	6,2	4,5	19,2	53,6	27,0	5,6	5,6	19,6	57,8	26,6	5,0	4,9	23,2	59,7
Parados que buscan 1º emprego	4,6	0,8	0,8	2,3	8,5	4,3	1,3	1,0	2,5	9,0	4,7	1,0	0,8	3,2	9,8
Inactivos	177,2	61,7	61,5	130,6	430,9	175,7	63,6	61,4	126,8	427,4	163,7	63,9	63,5	125,0	416,1
Mulleres															
De 16 e máis anos	502,4	162,6	155,6	412,9	1.233,5	501,5	164,7	157,0	417,1	1.240,2	508,1	164,0	157,0	416,3	1.245,4
Activos	196,0	70,0	58,5	176,6	501,1	206,3	67,3	62,5	179,8	515,9	229,6	68,8	59,2	188,1	545,7
Poboación ocupada	166,2	61,7	50,9	144,2	423,0	169,6	58,6	55,5	141,7	425,4	183,8	61,1	52,1	148,7	445,7
Poboación parada	29,8	8,3	7,6	32,4	78,1	36,7	8,8	7,0	38,1	90,5	45,8	7,8	7,1	39,4	100,1
Parados que buscan 1º emprego	8,1	3,1	1,2	7,0	19,5	10,9	2,1	1,7	8,8	23,5	14,0	1,1	1,9	8,2	25,3
Inactivos	306,4	92,7	97,1	236,3	732,4	295,2	97,4	94,5	237,3	724,3	278,5	95,2	97,8	228,2	699,6
Total															
De 16 e máis anos	961,7	317,8	302,5	778,5	2.360,4	967,2	317,2	303,4	784,4	2.372,2	971,5	316,2	303,9	789,3	2.380,9
Activos	477,3	162,6	143,9	410,7	1.194,5	496,4	156,2	147,5	420,3	1.220,5	529,3	157,1	142,7	436,2	1.265,2
Poboación ocupada	423,7	148,1	131,8	359,1	1.062,7	432,7	141,9	134,9	362,6	1.072,2	456,9	144,3	130,6	373,6	1.105,4
Poboación parada	53,6	14,5	12,1	51,6	131,8	63,7	14,3	12,6	57,7	148,3	72,4	12,8	12,0	62,6	159,8
Parados que buscan 1º emprego	12,7	3,9	2,0	9,3	28,0	15,2	3,3	2,7	11,3	32,5	18,8	2,2	2,8	11,4	35,1
Inactivos	483,6	154,3	158,5	366,9	1.163,3	470,8	160,9	155,9	364,1	1.151,8	442,2	159,1	161,3	353,1	1.115,7

(1) A partir do 1º trimestre do ano 2001, os datos reflicten a nova definición do paro (Regulamento 1897/2000 da CE) e, polo tanto, os valores de activos, parados e inactivos non son directamente comparables co de anos anteriores. Para máis información consulta-lo segundo epígrafe do capítulo 3

Datos en miles. Medias anuais

Fonte: INE, EPA (recollido de: ige.xunta.es/ga/sociais/traballo/epa)

O balance do mercado de traballo no conxunto do Estado no último trienio pódese ver no cadro 3.22. Comparando os datos cos vistos para Galicia anteriormente comprobamos que no ano 2003:

- O crecemento da poboación galega de 16 ou máis anos foi a metade do español.
- A poboación activa medrou un punto máis en Galicia que no promedio estatal.
- A poboación ocupada galega subiu 0,4 puntos por riba da española.
- As persoas desempregadas subiron un punto máis en Galicia, pero a diferenza amplíase notablemente (ate os 9 puntos) nas mulleres.

■ Cadro 3.22

Balance do mercado de traballo⁽¹⁾. Por sexo. España. 2001-2003

	Variación absoluta en miles			Variacións con respecto ao ano anterior en porcentaxe		
	2001	2002	2003	2001	2002	2003
Poboación de 16 e máis anos						
Homes	16.362,8	16.495,5	16.608,7	1,1	0,8	0,7
Mulleres	17.325,9	17.469,5	17.594,4	1,1	0,8	0,7
Total	33.688,6	33.964,9	34.203,1	1,1	0,8	0,7
Activos						
Homes	10.837,1	11.034,6	11.199,1	2,3	1,8	1,5
Mulleres	6.977,6	7.305,9	7.622,9	2,8	4,7	4,3
Total	17.814,6	18.340,5	18.821,9	2,5	3,0	2,6
Ocupados				5,0		
Homes	10.029,1	10.146,6	10.284,3	3,0	1,2	1,4
Mulleres	5.916,4	6.111,0	6.410,2	5,0	3,3	4,9
Total	15.945,6	16.257,6	16.694,6	3,7	2,0	2,7
Parados						
Homes	808,0	887,9	914,7	-4,5	9,9	3,0
Mulleres	1.061,1	1.194,9	1.212,6	-6,0	12,6	1,5
Total	1.869,1	2.082,9	2.127,4	-5,4	11,4	2,1

(1) Os datos estan calculados coa nova metodoloxía EPA-2002

Datos en medias anuais

Fonte: INE, EPA (cadro tomado do Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais, Coyuntura Laboral nº 68, marzo 2004))

3.4. A poboación activa

Neste apartado afondaremos no estudio da poboación activa galega, analizando primeiramente a evolución da poboación activa e mais da taxa de actividade e despois a distribución da poboación activa por sexos, por sectores económicos, por grupos de idade e por provincias.

3.4.1. Poboación activa e taxa de actividade

Comezarémo-lo estudio da poboación activa coa presentación da súa distribución por comunidades autónomas no último trienio. O cadro 3.23 reflicte que tódalas comunidades aumentaron a súa poboación activa no cuarto trimestre de 2003 en comparanza co mesmo período de 2002. A maior suba porcentual tivérona (aparte das cidades autónomas de Ceuta e Melilla, pouco significativas estatisticamente) Canarias e Asturias. En Galicia subiu un 3,3%, seis décimas por riba da media española.

A taxa de actividade (porcentaxe de persoas activas respecto da poboación de dezaseis e máis anos) subiu en Galicia en 2003 catro décimas máis que a estatal (xusto ao contrario do ano anterior), e queda case dous puntos por baixo da media española. Nos informes de anos anteriores salientabámo-la clara tendencia decrecente que presenta na análise a longo prazo a taxa de actividade galega e tamén que esta taxa se sitúa moi por baixo do nivel medio da OCDE ou da Unión Europea.

■ Cadro 3.23
Poboación activa⁽¹⁾. Por comunidades autónomas. 2001-2003

	Valores absolutos (en miles)			Distribución porcentual		Variacións anuais			
	2001	2002	2003	2002	2003	Absolutas (miles)		En %	
						2002	2003	2002	2003
Andalucía	3.038,4	3.132,5	3.207,4	16,9	16,9	94,1	74,9	3,1	2,4
Aragón	494,5	512,3	521,4	2,8	2,7	17,8	9,1	3,6	1,8
Asturias	393,5	419,8	441,3	2,3	2,3	26,3	21,5	6,7	5,1
Baleares	380,6	406,2	424,1	2,2	2,2	25,6	17,9	6,7	4,4
Canarias	814,9	843,5	893,5	4,6	4,7	28,6	50,0	3,5	5,9
Cantabria	231,5	235,2	245,0	1,3	1,3	3,7	9,8	1,6	4,2
C. A Mancha	699,7	726,1	737,4	3,9	3,9	26,4	11,3	3,8	1,6
C. León	1.027,1	1.043,3	1.056,8	5,6	5,6	16,2	13,5	1,6	1,3
Cataluña	3.024,4	3.082,7	3.172,1	16,7	16,7	58,3	89,4	1,9	2,9
C. Valenciana	1.933,7	1.980,3	2.026,6	10,7	10,7	46,6	46,3	2,4	2,3
Extremadura	414,8	448,8	453,2	2,4	2,4	34,0	4,4	8,2	1,0
Galicia	1.196,3	1.235,7	1.276,5	6,7	6,7	39,4	40,8	3,3	3,3
Madrid	2.478,3	2.503,5	2.554,4	13,5	13,5	25,2	50,9	1,0	2,0
Murcia	494,9	517,8	537,9	2,8	2,8	22,9	20,1	4,6	3,9
Navarra	248,8	251,4	257,9	1,4	1,4	2,6	6,5	1,0	2,6
País Vasco	972,9	986,9	1.004,0	5,3	5,3	14,0	17,1	1,4	1,7
A Ríoxa	117,1	118,4	120,2	0,6	0,6	1,3	1,8	1,1	1,5
Ceuta e Melilla	51,4	51,1	59,5	0,3	0,3	-0,3	8,4	-0,6	16,4
España	18.012,8	18.495,4	18.989,1	100,0	100,0	482,6	493,7	2,7	2,7

(1) Os datos correspóndense coa nova metodoloxía EPA-2002. Datos do 4º trimestre de cada ano
 Fonte: INE, EPA (cadro tomado do MTAS. Coyuntura Laboral Nº 68, marzo 2004)

Taxas de actividade⁽¹⁾. Por comunidades autónomas. 2001-2003
■ Cadro 3.24

	Taxas de actividade			Variacións anuais		
	2001	2002	2003	En puntos porcentuais		
				2001	2002	2003
Andalucía	51,3	52,5	53,3	1,6	1,2	0,9
Aragón	49,6	51,5	52,5	0,2	1,9	1,0
Asturias	42,6	45,5	47,9	-0,2	2,9	2,4
Baleares	56,7	59,2	60,5	-0,7	2,5	1,3
Canarias	56,8	57,3	59,3	1,8	0,5	2,0
Cantabria	50,9	51,5	53,5	2,8	0,6	2,0
C. A Mancha	49,3	50,8	51,4	0,7	1,5	0,5
C. León	48,6	49,5	50,2	0,3	0,9	0,7
Cataluña	57,4	58,2	59,6	0,2	0,8	1,4
C. Valenciana	56,1	56,8	57,5	0,6	0,7	0,7
Extremadura	46,9	50,4	50,7	-1,2	3,5	0,3
Galicia	50,6	52,0	53,6	0,0	1,4	1,5
Madrid	56,3	56,3	57,0	1,3	0,0	0,6
Murcia	53,5	55,3	56,8	-0,5	1,8	1,5
Navarra	54,7	55,0	56,2	-0,3	0,3	1,2
País Vasco	54,5	55,2	56,2	0,7	0,7	0,9
A Ríoxa	51,5	51,8	52,3	1,0	0,3	0,5
Ceuta e Melilla	46,9	46,1	53,0	1,6	-0,9	6,9
España	53,3	54,3	55,4	0,7	1,0	1,1

(1) Os datos correspóndense coa nova metodoloxía EPA-2002. Datos do 4º trimestre de cada ano
 Fonte: INE, EPA (cadro tomado do MTAS. Coyuntura Laboral Nº 68, marzo 2004)

A análise do cadro 3.25 reflicte que a taxa de actividade global galega subiu catro décimas máis que a española no último bienio. A maior suba da taxa de actividade feminina galega en 2003 permitiulle volver a superar á española, mentres que a masculina está catro puntos por baixo.

Taxas de actividade⁽¹⁾ por sexo e provincia. Galicia. 2001-2003

■ Cadro 3.25

		Taxas de actividade		
		2001	2002	2003
A Coruña				
Homes		61,3	62,3	64,7
Mulleres		39,0	41,1	45,2
Total		49,6	51,3	54,5
Lugo				
Homes		59,7	58,3	58,0
Mulleres		43,0	40,9	42,0
Total		51,2	49,3	49,7
Ourense				
Homes		58,1	58,1	56,8
Mulleres		37,6	39,8	37,7
Total		47,6	48,6	46,9
Pontevedra				
Homes		64,0	65,5	66,5
Mulleres		42,8	43,1	45,2
Total		52,8	53,6	55,3
Galicia				
Homes		61,5	62,2	63,4
Mulleres		40,6	41,6	43,8
Total		50,6	51,4	53,1
España				
Homes		66,2	66,9	67,4
Mulleres		40,3	41,8	43,3
Total		52,9	54,0	55,0

En medias anuais

(1) A partir do 1º trimestre do ano 2001, os datos reflicten a nova definición do paro (Regulamento 1897/2000 da CE) e, polo tanto, os valores de activos, parados e inactivos non son directamente comparables cos de anos anteriores. Para máis información consulta-lo segundo epígrafe do capítulo 3

Fonte: INE, EPA (os datos de Galicia están recollidos de: ige.xunta.es/ga/sociais/traballo/epa)

A desagregación por sexos e grupos de idade do cadro 3.26 para Galicia e España no último trienio permítelle ás persoas interesadas afondar na análise da evolución da taxa de actividade.

Taxas de actividade por sexo e grupos de idade⁽¹⁾. Galicia/España. 2001-2003

■ Cadro 3.26

	Galicia			España		
	2001	2002	2003	2001	2002	2003
Homes						
de 16 a 19 anos	23,6	24,0	25,0	30,4	31,0	30,4
de 20 a 24 anos	59,8	60,0	63,2	65,2	66,2	67,7
de 25 a 54 anos	88,8	89,5	90,8	91,6	92,1	92,4
de 55 e máis anos	24,6	24,9	24,7	26,5	26,9	27,3
Total	61,5	62,2	63,4	66,2	66,9	67,4
Mulleres						
de 16 a 19 anos	13,1	13,0	13,3	20,1	18,9	18,6
de 20 a 24 anos	43,5	45,0	51,9	54,0	55,8	56,8
de 25 a 54 anos	64,6	66,9	70,0	61,2	63,9	66,3
de 55 e máis anos	13,9	12,8	12,9	8,8	9,1	9,7
Total	40,6	41,6	43,8	40,3	41,8	43,3
Total						
de 16 a 19 anos	18,4	18,6	19,2	25,4	25,1	24,7
de 20 a 24 anos	51,7	52,6	57,6	59,7	61,1	62,4
de 25 a 54 anos	76,7	78,2	80,4	76,5	78,1	79,4
de 55 e máis anos	18,5	18,0	18,0	16,7	17,0	17,5
Total	50,6	51,4	53,1	52,9	54,0	55,0

(1) En medias anuais. A partir do 1º trimestre do ano 2001, os datos reflicten a nova definición do paro (Regulamento 1897/2000 da CE) e, polo tanto, os valores de activos, parados e inactivos non son directamente comparables cos de anos anteriores. Para máis información consulta-lo segundo epígrafe do capítulo 3

Fonte: INE, EPA (os datos de Galicia recollidos de: ige.xunta.es/ga/sociais/traballo/epa)

3.4.2. Distribución da poboación activa por sexos, sectores económicos, provincias e grupos de idade

O desglose por sexos e grupos de idade do cadro 3.27 permite constatar que no ano 2003 salienta en Galicia a forte suba das activas de 20 a 24 anos e a diminución da poboación activa de 16 a 19 anos.

Poboación activa por sexo e grupos de idade. Galicia. 2001-2003

■ Cadro 3.27

	Poboación activa ⁽¹⁾			% Variación	
	2001	2002	2003	2002	2003
Homes					
de 16 a 19 anos	16,0	15,4	15,1	-4,0	-1,9
de 20 a 24 anos	64,3	62,1	62,5	-3,4	0,6
de 25 a 54 anos	524,3	536,2	550,6	2,3	2,7
de 55 e máis anos	88,7	90,8	91,3	2,4	0,5
Total	693,4	704,6	719,5	1,6	2,1
Mulleres					
de 16 a 19 anos	8,6	8,0	7,8	-6,5	-3,2
de 20 a 24 anos	45,8	45,6	50,2	-0,4	10,0
de 25 a 54 anos	381,2	401,3	425,8	5,2	6,1
de 55 e máis anos	65,5	61,0	62,0	-6,8	1,5
Total	501,1	515,9	545,7	3,0	5,8
Total					
de 16 a 19 anos	24,6	23,4	22,9	-4,9	-2,3
de 20 a 24 anos	110,1	107,8	112,7	-2,1	4,6
de 25 a 54 anos	905,6	937,4	976,4	3,5	4,2
de 55 e máis anos	154,2	151,9	153,2	-1,5	0,9
Total	1.194,5	1.220,5	1.265,2	2,2	3,7

(1) Datos en miles. Medias anuais. Datos da nova metodoloxía EPA-2002
Fonte: INE, EPA (recollido de: ige.xunta.es/ga/sociais/traballo/epa)

Poboación activa por sexo e provincia. Galicia. 2001-2003

■ Cadro 3.28

	Poboación activa ⁽¹⁾			% Variación	
	2001	2002	2003	2002	2003
A Coruña					
Homes	281,3	290,1	299,7	3,1	3,3
Mulleres	196,0	206,3	229,6	5,2	11,3
Total	477,3	496,4	529,3	4,0	6,6
Lugo					
Homes	92,7	88,9	88,3	-4,1	-0,7
Mulleres	70,0	67,3	68,8	-3,8	2,2
Total	162,6	152,2	157,1	-3,9	0,5
Ourense					
Homes	85,3	85,0	83,5	-0,4	-1,8
Mulleres	58,5	62,5	59,2	6,8	-5,3
Total	143,9	147,5	142,7	2,5	-3,3
Pontevedra					
Homes	234,0	240,5	248,0	2,8	3,1
Mulleres	176,6	179,8	188,1	1,8	4,6
Total	410,7	420,3	436,2	2,4	3,8
Galicia					
Homes	693,4	704,6	719,5	1,6	2,1
Mulleres	501,1	515,9	545,7	3,0	5,8
Total	1.194,5	1.220,5	1.265,2	2,2	3,7

(1) Datos en miles. Medias anuais. Datos da nova metodoloxía EPA-2002
 Fonte: INE, EPA (recollido de: ige.xunta.es/ga/sociais/traballo/epa)

A análise por provincias e sexos reflicte que só na provincia de Ourense baixou en 2003 a poboación activa e que a maior suba foi a das activas na Coruña (11,3%), que duplicou o crecemento medio galego da poboación activa feminina.

Por provincias e grupos de idade (cadro 3.29) as principais variacións porcentuais da poboación activa déronse en Lugo nos dous estratos máis novos da poboación.

A distribución da poboación activa galega por sectores económicos e maila súa desagregación provincial figuran no cadro 3.30. A suba relativa dos activos que están traballando é especialmente importante na construción en Pontevedra (10,9%) e nos servizos na Coruña (10,7%) mentres que destaca pola súa diminución a construción en Lugo (-15,2%). No conxunto de Galicia, os servizos foron os de maior suba porcentual e os sectores agro-pesqueiro e construción os que presentaron un descenso da poboación activa.

Poboación activa por grupos de idade e provincia. Galicia. 2001-2003

■ Cadro 3.29

	Poboación activa ⁽¹⁾			% Variación	
	2001	2002	2003	2002	2003
A Coruña					
de 16 a 19 anos	10,0	8,0	10,0	-20,0	25,6
de 20 a 24 anos	44,4	44,8	44,7	0,9	-0,3
de 25 a 54 anos	361,4	379,3	413,7	5,0	9,1
de 55 e máis anos	61,5	64,3	60,8	4,5	-5,4
Total	477,3	496,4	529,3	4,0	6,6
Lugo					
de 16 a 19 anos	1,9	2,4	1,7	26,5	-31,1
de 20 a 24 anos	11,6	9,6	12,3	-16,9	27,2
de 25 a 54 anos	122,5	119,7	118,8	-2,3	-0,7
de 55 e máis anos	26,6	24,5	24,4	-7,8	-0,6
Total	162,6	156,2	157,1	-3,9	0,5
Ourense					
de 16 a 19 anos	2,0	2,2	2,0	11,1	-7,7
de 20 a 24 anos	10,0	10,1	10,9	1,1	7,9
de 25 a 54 anos	112,4	116,6	109,8	3,8	-5,9
de 55 e máis anos	19,5	18,5	19,9	-4,7	7,3
Total	143,9	147,5	142,7	2,5	-3,3
Pontevedra					
de 16 a 19 anos	10,7	10,8	9,1	0,6	-15,5
de 20 a 24 anos	44,1	43,2	44,8	-2,0	3,8
de 25 a 54 anos	309,2	321,9	334,1	4,1	3,8
de 55 e máis anos	46,6	44,5	48,2	-4,5	8,1
Total	410,7	420,3	436,2	2,4	3,8
Galicia					
de 16 a 19 anos	24,6	23,4	22,9	-4,9	-2,3
de 20 a 24 anos	110,1	107,8	112,7	-2,1	4,6
de 25 a 54 anos	905,6	937,4	976,4	3,5	4,2
de 55 e máis anos	154,2	151,9	153,2	-1,5	0,9
Total	1.194,5	1.220,5	1.265,2	2,2	3,7

(1) Datos en miles. Medias anuais. Datos da nova metodoloxía EPA-2002

Fonte: INE, EPA (recollido de: ige.xunta.es/ga/sociais/traballo/epa)

Poboación activa por sector económico e provincia. Galicia. 2001-2003

■ **Cadro 3.30**

	Poboación activa ⁽¹⁾			% Variación	
	2001	2002	2003	2002	2003
A Coruña					
Agricultura e pesca	50,0	43,8	47,0	-12,3	7,2
Industria	85,4	92,3	92,3	8,0	0,0
Construcción	62,8	66,9	62,8	6,6	-6,2
Servizos	256,0	267,8	296,4	4,6	10,7
Parados que buscan 1º emprego ou deixaron o último fai 3 anos ou máis	23,2	25,6	30,9	10,2	20,7
Total	477,3	496,4	529,3	4,0	6,6
Lugo					
Agricultura e pesca	51,1	41,6	41,2	-18,6	-1,1
Industria	19,7	19,4	20,8	-1,5	7,0
Construcción	13,5	15,9	13,5	17,8	-15,2
Servizos	71,7	73,7	76,8	2,8	4,2
Parados que buscan 1º emprego ou deixaron o último fai 3 anos ou máis	6,6	5,6	4,9	-14,6	-13,0
Total	162,6	156,2	157,1	-3,9	0,5
Ourense					
Agricultura e pesca	16,9	15,9	14,9	-6,2	-6,3
Industria	26,7	27,0	25,0	1,2	-7,2
Construcción	19,1	17,4	18,0	-9,0	3,5
Servizos	76,7	81,9	79,6	6,8	-2,9
Parados que buscan 1º emprego ou deixaron o último fai 3 anos ou máis	4,5	5,4	5,2	19,4	-3,1
Total	143,9	147,5	142,7	2,5	-3,3
Pontevedra					
Agricultura e pesca	43,9	40,8	37,9	-7,0	-7,1
Industria	89,4	96,9	98,6	8,4	1,8
Construcción	46,1	44,3	49,2	-3,8	10,9
Servizos	212,7	216,6	229,7	1,8	6,0
Parados que buscan 1º emprego ou deixaron o último fai 3 anos ou máis	18,5	21,7	20,8	17,0	-4,3
Total	410,7	420,3	436,2	2,4	3,8
Galicia					
Agricultura e pesca	161,9	142,2	140,9	-12,2	-0,9
Industria	221,2	235,6	236,7	6,5	0,5
Construcción	141,5	144,5	143,4	2,2	-0,8
Servizos	617,1	640,0	682,4	3,7	6,6
Parados que buscan 1º emprego ou deixaron o último fai 3 anos ou máis	52,8	58,2	61,7	10,3	6,0
Total	1.194,5	1.220,5	1.265,2	2,2	3,7

(1) Datos en miles. Medias anuais. Datos da nova metodoloxía EPA-2002
 Fonte: INE, EPA (recollido de: ige.xunta.es/ga/sociais/traballo/epa)

3.5. A poboación ocupada

De forma semellante ao estudo que no anterior epígrafe fixemos coa poboación activa, analizaremos agora a poboación ocupada; en primeiro lugar analizáremo-la súa evolución global e maila da taxa de ocupación, e posteriormente veremos cómo se distribúen os ocupados por sexos, sectores económicos, provincias, grupos de idade ou situación profesional.

3.5.1. Poboación ocupada e taxa de ocupación

O cadro 3.31 preséntano-los datos da poboación ocupada en cada unha das comunidades autónomas no último trienio (corrixidos do cambio metodolóxico da EPA en 2001) así como a variación que en termos absolutos e relativos presentou cada unha delas. O emprego subiu en tódalas comunidades no último ano; a maior intensidade na xeración de emprego presentárona Asturias (5,1%), Murcia (5%) e Canarias (4,9%) mentres que a menor tivérona Castela e León (0,3%), A Rioxa (1,3%), Galicia (1,3%) e Castela A Mancha (1,6%). Na maioría das comunidades autónomas o crecemento do emprego foi superior ó do ano 2002 (sobranceando o caso de Cantabria pola súa notable mellora).

Galicia tivo un 1,6% de suba do emprego, moi por baixo do estatal (3%) e unha décima por baixo da taxa de crecemento de 2002.

■ Cadro 3.31

Poboación ocupada⁽¹⁾. Por comunidades autónomas. 2001-2003

	Valores absolutos (en miles)			Distribución porcentual		Variacións anuais			
	2001	2002	2003	2003	2003	Miles		%	
						2002	2003	2002	2003
Andalucía	2.453,2	2.499,9	2.615,1	15,3	15,5	46,7	115,2	1,9	4,6
Aragón	471,0	480,0	489,1	2,9	2,9	9,0	9,1	1,9	1,9
Asturias	366,6	377,8	397,0	2,3	2,4	11,2	19,2	3,1	5,1
Baleares	361,9	373,3	384,4	2,3	2,3	11,4	11,1	3,2	3,0
Canarias	726,9	748,5	785,4	4,6	4,7	21,6	36,9	3,0	4,9
Cantabria	210,9	210,1	219,7	1,3	1,3	-0,8	9,6	-0,4	4,6
C. A Mancha	637,5	655,8	666,6	4,0	4,0	18,3	10,8	2,9	1,6
C. León	922,5	938,6	941,5	5,7	5,6	16,1	2,9	1,7	0,3
Cataluña	2.761,7	2.786,8	2.889,7	17,0	17,1	25,1	102,9	0,9	3,7
C. Valenciana	1.760,1	1.772,3	1.819,4	10,8	10,8	12,2	47,1	0,7	2,7
Extremadura	356,6	363,6	375,7	2,2	2,2	7,0	12,1	2,0	3,3
Galicia	1.070,0	1.087,8	1.104,8	6,6	6,6	17,8	17,0	1,7	1,6
Madrid	2.303,4	2.330,4	2.375,5	14,2	14,1	27,0	45,1	1,2	1,9
Murcia	440,3	458,6	481,5	2,8	2,9	18,3	22,9	4,2	5,0
Navarra	237,7	238,2	242,7	1,5	1,4	0,5	4,5	0,2	1,9
País Vasco	880,0	895,3	910,4	5,5	5,4	15,3	15,1	1,7	1,7
A Rioxa	111,6	111,2	112,7	0,7	0,7	-0,4	1,5	-0,4	1,3
Ceuta e Melilla	49,0	49,0	50,8	0,3	0,3	0,0	1,8	0,0	3,7
España	16.121,0	16.377,3	16.862,0	100	100	256,3	484,7	1,6	3,0

(1) Os datos correspóndense coa nova metodoloxía EPA-2002. Datos do 4º trimestre de cada ano
Fonte: INE, EPA (cadro tomado do MTAS: Coyuntura Laboral nº 68, marzo 2004)

A taxa de ocupación (porcentaxe de ocupados respecto da poboación de dezaseis ou máis anos) analizada no cadro 3.32 reflicte que esta taxa presentou en Galicia (e máis aínda en España) unha clara tendencia ascendente no último trienio. No ano 2003 destacaron pola súa suba Asturias, Cantabria e Murcia mentres que as de menor crecemento da taxa de ocupación foron Castela e León e A Rioxa.

Na análise comparativa por comunidades autónomas, vese que a nosa taxa de emprego (46,4%) está moito máis próxima á menor (Extremadura, cun 42%) que á maior (Balears, cun 54,8%); só en catro comunidades (e nas cidades autónomas: Ceuta e Melilla) está por baixo de Galicia: Extremadura, Asturias, Andalucía e Castela e León.

Taxas de ocupación⁽¹⁾. Por comunidades autónomas. 2002-2003

■ Cadro 3.32

	Taxas de ocupación			Variacións anuais (En puntos porcentuais)		
	2001	2002	2003	2001	2002	2003
Andalucía	41,5	41,9	43,5	1,7	0,4	1,6
Aragón	47,3	48,2	49,2	-0,1	0,9	1,0
Asturias	39,7	40,9	43,1	1,3	1,2	2,2
Balears	53,9	54,4	54,8	0,3	0,5	0,5
Canarias	50,6	50,8	52,1	1,1	0,2	1,3
Cantabria	46,4	46,0	48,0	3,3	-0,4	2,0
C. A Mancha	44,9	45,9	46,4	0,9	1,0	0,5
C. León	43,7	44,5	44,7	0,5	0,8	0,2
Cataluña	52,4	52,6	54,3	0,0	0,2	1,7
C. Valenciana	51,1	50,8	51,6	1,2	-0,3	0,8
Extremadura	40,3	40,9	42,0	-0,2	0,6	1,2
Galicia	45,2	45,8	46,4	0,6	0,5	0,6
Madrid	52,4	52,4	53,0	1,9	0,1	0,5
Murcia	47,6	49,0	50,8	-0,6	1,4	1,9
Navarra	52,2	52,1	52,9	-0,6	-0,1	0,8
País Vasco	49,3	50,1	50,9	1,4	0,8	0,9
A Rioxa	49,1	48,6	49,0	0,9	-0,5	0,4
Ceuta e Melilla	44,7	44,1	45,3	2,4	-0,5	1,1
España	47,7	48,1	49,2	1,0	0,4	1,1

(1) Os datos correspóndense coa nova metodoloxía EPA-2002. Datos do 4º trimestre de cada ano
Fonte:INE, EPA (cadro tomado do MTAS: Coyuntura Laboral nº 68, marzo 2004)

A análise comparativa das taxas de ocupación galega (con desagregación provincial) e española do cadro 3.33 amosa que esta última supera no ano 2003 á das catro provincias galegas. A diferenza en medias anuais é, respecto da galega, de 2,4 puntos en favor da estatal. Na desagregación por sexos, conséntase que a taxa estatal de ocupación dos homes situouse cun diferencial no ano 2003 de 3,8 puntos respecto da galega. A taxa de emprego feminino de Galicia queda en 2003 (en medias anuais) 0,6 puntos por baixo da estatal. Ningunha provincia galega superou en 2003 a taxa de emprego masculino estatal e só a de Lugo superou á feminina.

Taxas de ocupación⁽¹⁾ por sexo e provincia. Galicia/España. 2001-2003

■ Cadro 3.33

	Taxas de ocupación		
	2001	2002	2003
A Coruña			
Homes	56,1	56,5	58,9
Mulleres	33,1	33,8	36,2
Total	44,1	44,7	47,0
Lugo			
Homes	55,7	54,7	54,7
Mulleres	37,9	35,6	37,2
Total	46,6	44,7	45,6
Ourense			
Homes	55,0	54,3	53,5
Mulleres	32,7	35,3	33,2
Total	43,6	44,5	43,0
Pontevedra			
Homes	58,8	60,1	60,3
Mulleres	34,9	34,0	35,7
Total	46,1	46,2	47,3
Galicia			
Homes	56,8	57,1	58,1
Mulleres	34,3	34,3	35,8
Total	45,0	45,2	46,4
España			
Homes	61,3	61,5	61,9
Mulleres	34,1	35,0	36,4
Total	47,3	47,9	48,8

En medias anuais

(1) A partir do 1º trimestre do ano 2001, os datos reflicten a nova definición do paro (Regulamento 1897/2000 da CE) e, polo tanto, os valores de activos, parados e inactivos non son directamente comparables cos de anos anteriores. Para máis información consulta-lo segundo epígrafe do capítulo 3

Fonte: INE, EPA (datos de Galicia recollidos de: ige.xunta.es/ga/sociais/traballo/epa)

O cadro 3.34 presenta as taxas de ocupación galega e española por sexos e grupos de idade no último trienio. No ano 2003 destacaremos que a taxa de emprego da poboación galega só é maior que a estatal nun grupo de idade (o de 55 e máis anos). Na desagregación por sexos compróbase que nos homes as taxas de emprego galegas son inferiores ás españolas nos catro estratos de idade mentres que nas mulleres son superiores en Galicia nos dous de maior idade (os de 25 ou máis anos), especialmente no de 55 e máis anos, no que hai unha importante poboación feminina ocupada no sector agro-pesqueiro galego (como se pode constatar no cadro 3.38).

Xa en anteriores informes subliñámo-lo feito de que as economías galega e española presenten unhas taxas de ocupación especialmente baixas en comparación coas da UE e coas da OCDE, porque reflicte a incapacidade para dar unha saída produtiva ós recursos humanos que axude á converxencia real cos países máis desenvolvidos economicamente. Ben lonxe nos queda aínda (pese á suba dos últimos anos) o obxectivo que a UE se marcou para o ano 2010 no Cumio de Lisboa: unha taxa de ocupación global do 70%.

Taxas de ocupación⁽¹⁾ por sexo e grupos de idade. Galicia/España. 2001-2003

■ Cadro 3.34

	Galicia			España		
	2001	2002	2003	2001	2002	2003
Homes						
de 16 a 19 anos	17,4	17,4	19,3	23,3	23,4	22,1
de 20 a 24 anos	50,1	50,1	52,2	55,7	55,3	56,1
de 25 a 54 anos	83,0	83,1	74,0	85,8	85,8	86,0
de 55 e máis anos	23,3	23,5	23,5	25,1	25,3	25,8
Total	56,8	57,1	58,1	61,3	61,5	61,9
Mulleres						
de 16 a 19 anos	8,6	9,1	8,9	12,6	11,9	11,2
de 20 a 24 anos	29,1	29,8	32,5	40,7	41,7	42,9
de 25 a 54 anos	54,8	55,2	57,8	52,8	54,2	56,5
de 55 e máis anos	13,3	12,2	11,9	8,1	8,3	8,8
Total	34,3	34,3	35,8	34,1	35,0	36,4
Total						
de 16 a 19 anos	13,1	13,4	14,2	18,1	17,8	16,8
de 20 a 24 anos	39,7	40,1	42,5	48,4	48,6	49,6
de 25 a 54 anos	68,9	69,1	70,9	69,4	70,1	71,3
de 55 e máis anos	17,6	17,1	16,9	15,7	15,9	16,4
Total	45,0	45,2	46,4	47,3	47,9	48,8

En medias anuais

(1) A partir do 1º trimestre do ano 2001, os datos reflicten a nova definición do paro (Regulamento 1897/2000 da CE) e, polo tanto, os valores de activos, parados e inactivos non son directamente comparables cos de anos anteriores. Para máis información consulta-lo segundo epígrafe do capítulo 3

Fonte: INE, EPA (datos de Galicia recollidos de: ige.xunta.es/ga/sociais/traballo/epa)

3.5.2. Distribución da poboación ocupada por sexos, provincias, grupos de idade, sectores económicos e situación profesional

A desagregación territorial e por sexos do cadro 3.35 reflicte que a provincia de maior xeración porcentual de emprego no ano 2003 foi a da Coruña, mentres que a de Ourense foi a única na que diminuíu a poboación ocupada. A análise cruzada por provincias e sexos constata que o maior crecemento porcentual da ocupación deuse no último ano nas mulleres na Coruña (8,3%) mentres que a maior diminución foi a das ocupadas de Ourense (-6,1%).

Poboación ocupada por sexo e provincia. Galicia 2001-2003

■ Cadro 3.35

	Poboación ocupada ⁽¹⁾			% Variación	
	2001	2002	2003	2002	2003
A Coruña					
Homes	257,6	263,1	273,1	2,1	3,8
Mulleres	166,2	169,6	183,8	2,1	8,3
Total	423,7	432,7	456,9	2,1	5,6
Lugo					
Homes	86,4	83,4	83,3	-3,6	-0,1
Mulleres	61,7	58,6	61,1	-5,1	4,2
Total	148,1	141,9	144,3	-4,2	1,7
Ourense					
Homes	80,8	79,5	78,5	-1,7	-1,2
Mulleres	50,9	55,5	52,1	9,0	-6,1
Total	131,8	134,9	130,6	2,4	-3,2
Pontevedra					
Homes	214,9	220,9	224,8	2,8	1,8
Mulleres	144,2	141,7	148,7	-1,7	4,9
Total	359,1	362,6	373,6	1,0	3,0
Galicia					
Homes	639,7	646,8	659,8	1,1	2,0
Mulleres	423,0	425,4	445,7	0,6	4,8
Total	1.062,7	1.072,2	1.105,4	0,9	3,1

En medias anuais

Fonte: INE, EPA (datos de Galicia recollidos de: ige.xunta.es/ga/sociais/traballo/epa)

O desglose por sexos e idades do cadro 3.36 certifica que a maior suba porcentual de emprego tiveróno as mulleres de 25 a 54 anos, mentres que a maior diminución foi a das mulleres de 16 a 19 anos; os homes non tiveron tanta variación, e oscilou entre unha suba do 4,5% para os de 16-19 anos e unha lixeira diminución (-0,4%) para os de 20 a 24 anos.

Poboación ocupada por sexo e grupos de idade. Galicia. 2001-2003

■ Cadro 3.36

	Poboación ocupada ⁽¹⁾			% Variación	
	2001	2002	2003	2002	2003
Homes					
de 16 a 19 anos	11,8	11,2	11,7	-5,6	4,5
de 20 a 24 anos	53,8	51,8	51,6	-3,7	-0,4
de 25 a 54 anos	490,1	498,0	509,6	1,6	2,3
de 55 e máis anos	84,0	85,8	86,9	2,2	1,2
Total	639,7	646,8	659,8	1,1	2,0
Mulleres					
de 16 a 19 anos	5,6	5,6	5,2	0,2	-8,0
de 20 a 24 anos	30,6	30,2	31,4	-1,2	4,0
de 25 a 54 anos	323,9	331,1	351,9	2,2	6,3
de 55 e máis anos	62,9	58,4	57,2	-7,0	-2,2
Total	423,0	425,4	445,7	0,6	4,8
Total					
de 16 a 19 anos	17,5	16,8	16,9	-3,7	0,3
de 20 a 24 anos	84,4	82,0	83,0	-2,8	1,2
de 25 a 54 anos	814,0	829,1	861,5	1,9	3,9
de 55 e máis anos	146,8	144,2	144,0	-1,8	-0,2
Total	1.062,7	1.072,2	1.105,4	0,9	3,1

(1) Datos en miles. Medias anuais. Datos da nova metodoloxía EPA 2002
 Fonte: INE, EPA (recollido de: ige.xunta.es/ga/sociais/traballo/epa)

A desagregación provincial dos ocupados de cada sector económico podemos vela no cadro 3.37. Respecto da ocupación global por provincias, sobrancearemos que no ano 2003 o 75,13% do emprego total galego se concentra nas provincias da Coruña e Pontevedra. Destaca a importancia da poboación ocupada no sector agro-pesqueiro en Lugo (28,6% da ocupación total), máis do dobre que a provincia seguinte nesa clasificación (Ourense, cun 11,2%). Só unha provincia galega (Ourense) veu reducirse en 2003 o número de ocupados mentres que a provincia da Coruña tivo a maior suba da ocupación (cun 5,6%).

Poboación ocupada por sector económico e provincia. Galicia. 2001-2003

■ Cadro 3.37

	Poboación ocupada ⁽¹⁾			% Variación	
	2001	2002	2003	2002	2003
A Coruña					
Agricultura e pesca	49,0	42,5	45,0	-13,3	5,7
Industria	80,8	85,5	83,8	5,8	-2,0
Construción	57,2	61,0	55,8	6,6	-8,4
Servizos	236,7	243,7	272,3	3,0	11,8
Total	423,7	432,7	456,9	2,1	5,6
Lugo					
Agricultura e pesca	50,4	40,7	41,2	-19,1	1,0
Industria	18,3	18,3	19,5	-0,3	6,7
Construción	12,4	15,0	12,6	20,8	-16,4
Servizos	67,0	67,9	71,1	1,3	4,7
Total	148,1	141,9	144,3	-4,2	1,7
Ourense					
Agricultura e pesca	16,6	15,1	14,6	-9,0	-3,4
Industria	25,6	25,8	23,8	0,8	-7,7
Construción	17,9	16,4	17,2	-8,7	4,7
Servizos	71,6	77,7	75,1	8,4	-3,3
Total	131,8	134,9	130,6	2,4	-3,2
Pontevedra					
Agricultura e pesca	42,3	39,8	36,0	-6,1	-9,4
Industria	81,8	88,5	87,5	8,2	-1,1
Construción	42,7	41,0	43,9	-4,0	7,0
Servizos	192,2	193,3	206,2	0,6	6,6
Total	359,1	362,6	373,6	1,0	3,0
Galicia					
Agricultura e pesca	158,3	138,1	136,7	-12,8	-1,0
Industria	206,5	218,1	214,6	5,6	-1,6
Construción	130,3	133,4	129,4	2,4	-3,0
Servizos	567,6	582,6	624,7	2,7	7,2
Total	1.062,7	1.072,2	1.105,4	0,9	3,1

(1) Datos en miles. Medias anuais. Datos da nova metodoloxía EPA-2002
Fonte: INE, EPA (recollido de: ige.xunta.es/ga/sociais/traballo/epa)

A distribución dos ocupados galegos por sexo, sector económico e grupo de idade no último cuatrienio podemos velos no cadro 3.38, que constata un proceso de cambio que vai achegando algo máis a nosa estrutura do emprego á estatal e en xeral á dos países máis desenvolvidos.

■ Cadro 3.38

Poboación ocupada⁽¹⁾ por sexo, grupos de idade e sector económico. Galicia. 2002-2003

	2002					2003				
	Agricultura e pesca	Industria	Construción	Servizos	Total	Agricultura e pesca	Industria	Construción	Servizos	Total
Homes										
de 16 a 19 anos	1,6	3,3	3,4	2,9	11,2	1,1	3,5	2,9	4,2	11,7
de 20 a 24 anos	3,4	15,4	15,3	17,7	51,8	3,6	17,5	12,8	17,7	51,6
de 25 a 54 anos	53,2	117,6	95,1	232,1	498,0	49,6	118,0	95,4	246,6	509,6
de 55 e máis anos	17,8	15,9	13,9	38,2	85,8	17,4	17,7	13,7	38,0	86,9
Total	76,0	152,1	127,7	290,9	646,8	71,7	156,8	124,8	306,4	659,8
Mulleres										
de 16 a 19 anos	-	2,1	-	3,5	5,6	0,3	0,9	-	4,0	5,2
de 20 a 24 anos	0,3	6,7	0,4	22,8	30,2	1,4	3,3	0,4	26,4	31,4
de 25 a 54 anos	36,3	53,2	4,9	236,7	331,1	38,3	50,0	4,1	259,5	351,9
de 55 e máis anos	25,4	4,0	0,5	28,6	58,4	25,0	3,5	0,2	28,4	57,2
Total	62,1	65,9	5,7	291,7	425,4	65,0	57,8	4,6	318,3	445,7
Total										
de 16 a 19 anos	1,6	5,4	3,4	6,4	16,8	1,4	4,5	2,9	8,2	16,9
de 20 a 24 anos	3,7	22,0	15,7	40,6	82,0	5,0	20,8	13,2	44,0	83,0
de 25 a 54 anos	89,5	170,8	99,9	468,8	829,1	87,9	168,1	99,5	506,1	861,5
de 55 e máis anos	43,2	19,9	14,3	66,8	144,2	42,5	21,2	13,8	66,4	144,0
Total	138,1	218,1	133,4	582,6	1.072,2	136,7	214,6	129,4	624,7	1.105,4

(1) Datos en miles. Medias anuais
Fonte: INE, EPA (recollido de: ige.xunta.es/ga/sociais/traballo/epa)

O sector que concentra máis poboación ocupada (o de servizos) tivo no ano 2003 unha forte suba e supón xa máis da metade do emprego total galego (56,5%) aínda que segue bastante por baixo da media estatal.

Na desagregación da poboación ocupada por sexos, os homes son maioritarios no ano 2003 no emprego de tódolos sectores produtivos agás nos servizos; a diferenza é especialmente notable na construción e máis pequena no sector agro-pesqueiro (no que a muller é predominante no grupo de maior idade). Para as persoas que desexen estudar máis polo miúdo esta distribución sectorial, ofrecemos nese cadro a desagregación en catro grupos de idade para cada un dos sexos.

Para coñecer a situación profesional dos ocupados de Galicia presentamos o cadro 3.39, que inclúe a desagregación por sexo e sector económico no último bienio. Os asalariados subiron no ano 2003 de novo e supoñen xa un 74% da poboación ocupada de Galicia; séguenlle en importancia cuantitativa os empresarios ou membros de cooperativas e, xa de moi lonxe, os “axudas familiares”, que tiveron un novo e forte descenso no último ano (do 13,3%). Aproxímase máis, deste xeito, a porcentaxe galega de asalariados ás medias do Estado e máis da Unión Europea, aínda que segue por baixo delas.

Por sexos, subliñaremos que no ano 2003 en Galicia dúas de cada tres persoas ocupadas como “axudas familiares” son mulleres, e están fundamentalmente empregadas no sector primario e no de servizos -nos que duplican ós homes-. No conxunto das persoas asalariadas de Galicia, en cambio, as mulleres non chegan ao limiar dunha por cada dúas persoas con emprego (supoñen só un 39,5%).

■ **Cadro 3.39** Poboación ocupada por sexo⁽¹⁾, situación profesional e sector económico. Galicia. 2002-2003

	2002					2003				
	Agricultura e pesca	Industria	Construción	Servicios	Total	Agricultura e pesca	Industria	Construción	Servicios	Total
Homes										
Asalariados	24,6	137,4	99,8	215,0	476,7	23,4	138,6	98,8	234,7	495,4
Empresario ou membro de cooperativa	43,9	13,7	27,5	73,5	158,5	40,9	18,1	26,0	69,3	154,2
Axudas familiares	7,5	1,0	0,4	2,1	11,1	7,1	0,1	0,1	2,5	9,8
Outra situación	-	0,1	-	0,3	0,5	0,4	-	-	-	0,4
Total	76,0	152,1	127,7	290,9	646,8	71,7	156,8	124,9	306,4	659,8
Mulleres										
Asalariados	3,3	61,0	4,1	235,6	304,1	5,6	51,7	3,8	262,3	323,4
Empresario ou membro de cooperativa	42,9	4,2	1,4	48,2	96,6	44,4	5,1	0,7	50,8	101,0
Axudas familiares	15,7	0,7	0,2	7,7	24,3	14,9	0,9	0,1	5,0	20,9
Outra situación	0,1	-	-	0,2	0,4	0,1	0,1	-	0,1	0,3
Total	62,1	65,9	5,7	291,7	425,4	65,0	57,8	4,6	318,3	445,7
Total										
Asalariados	27,9	198,4	103,9	450,6	780,8	28,9	190,4	102,5	497,0	818,8
Empresario ou membro de cooperativa	86,8	17,9	28,9	121,7	255,2	85,3	23,1	26,7	120,1	255,3
Axudas familiares	23,3	1,7	0,7	9,8	35,4	22,0	1,0	0,2	7,4	30,7
Outra situación	0,2	0,1	-	0,6	0,8	0,5	0,1	-	0,1	0,7
Total	138,1	218,1	133,4	582,6	1.072,2	136,7	214,6	129,4	624,7	1.105,4

(1) Datos en miles. Medias anuais

Fonte: INE. Enquisa de Poboación Activa (recollido de: ige.xunta.es/ga/sociais/traballo/epa)

A distribución porcentual da poboación ocupada por sectores económicos que figura no cadro 3.40 presenta os datos galego (con desagregación provincial) e español no ano 2003; deles sobrancearemo-los seguintes aspectos:

- Galicia ten máis do dobre da porcentaxe española de persoas ocupadas no sector agro-pesqueiro.
- A porcentaxe estatal de ocupados supera amplamente á galega nos servizos, mentres que a taxa galega supera á estatal na industria e son semellantes na construción.

Distribución porcentual do emprego. Por sectores e provincias. Galicia/España. 2003

■ Cadro 3.40

	Sectores productivos			
	Agro-pesqueiro	Industria	Construcción	Servicios
A Coruña	9,9	18,4	12,2	59,5
Lugo	28,6	13,6	8,7	49,1
Ourense	11,2	18,2	13,2	57,4
Pontevedra	9,6	23,4	11,7	55,3
Galicia	12,4	19,4	11,7	56,5
España	5,6	18,7	11,9	63,8

Elaboración propia, con datos do INE: EPA, tomados en medias anuais

A comparanza por tipos de contrato das persoas asalariadas (temporais ou indefinidos, a tempo completo ou a tempo parcial, etc.) é obxecto de estudio no capítulo 5, polo que remitimos alí ás persoas interesadas no seu estudio. Cómpre subliñar, de tódolos xeitos, o importante descenso da información estatística proporcionada (neste e noutros aspectos procedentes da EPA) polo IGE nos últimos anos.

3.6. O paro estimado

Unha vez rematado o estudio da poboación ocupada, comezamos o estudio do outro compoñente da poboación activa -a poboación parada- ó través dos datos que proporcionan as Enquisas de Poboación Activa elaboradas polo INE.

Seguindo o esquema utilizado nos epígrafes anteriores, analizaremos primeiramente as cifras de paro das distintas comunidades autónomas e a taxa de paro. Posteriormente centrarémonos na análise da distribución do paro por sexos, provincias, idades e tempo de busca de emprego.

3.6.1. Poboación parada e taxa de paro

O cadro 3.41 recolle a poboación desempregada nas distintas comunidades autónomas no último trienio (con datos de 2001 da nova metodoloxía da EPA). O desemprego baixou no ano 2003 en cinco comunidades: Estremadura, Andalucía, Murcia, Cataluña e a C.Valenciana. O maior crecemento absoluto foi o de Galicia (23.800), seguida de Canarias (13.100); porcentualmente a maior suba do paro deuse en Baleares (20,7%) e Galicia (16,1%), sen considera-las cidades autónomas de Ceuta e Melilla porque o seu baixo valor absoluto fainas moi pouco representativas estatisticamente.

■ Cadro 3.41

Poboación desempregada⁽¹⁾. Por comunidades autónomas. 2001-2003

	Valores absolutos (miles)			Distribución porcentual		Variacións anuais			
	2001	2002	2003	2001	2003	Miles		%	
						2002	2003	2002	2003
Andalucía	585,2	632,6	592,3	29,9	27,8	47,4	-40,3	8,1	-6,4
Aragón	23,5	32,3	32,3	1,5	1,5	8,8	0,0	37,4	0,0
Asturias	26,9	42,0	44,3	2,0	2,1	15,1	2,3	56,1	5,5
Baleares	18,7	32,9	39,7	1,6	1,9	14,2	6,8	75,9	20,7
Canarias	88,0	95,0	108,1	4,5	5,1	7,0	13,1	8,0	13,8
Cantabria	20,6	25,1	25,3	1,2	1,2	4,5	0,2	21,8	0,8
C. A Mancha	62,2	70,3	70,8	3,3	3,3	8,1	0,5	13,0	0,7
C. León	104,6	104,7	115,3	4,9	5,4	0,1	10,6	0,1	10,1
Cataluña	262,7	295,9	282,4	14,0	13,3	33,2	-13,5	12,6	-4,6
C. Valenciana	173,6	208,0	207,2	9,8	9,7	34,4	-0,8	19,8	-0,4
Estremadura	58,2	85,2	77,5	4,0	3,6	27,0	-7,7	46,4	-9,0
Galicia	126,3	147,9	171,7	7,0	8,1	21,6	23,8	17,1	16,1
Madrid	174,9	173,1	178,9	8,2	8,4	-1,8	5,8	-1,0	3,4
Murcia	54,6	59,2	56,4	2,8	2,7	4,6	-2,8	8,4	-4,7
Navarra	11,1	13,2	15,2	0,6	0,7	2,1	2,0	18,9	15,2
País Vasco	92,9	91,6	93,6	4,3	4,4	-1,3	2,0	-1,4	2,2
A Ríoxa	5,5	7,2	7,5	0,3	0,4	1,7	0,3	30,9	4,2
Ceuta e Melilla	2,4	2,1	8,7	0,1	0,4	-0,3	6,6	-12,5	314,3
España	1.891,8	2.118,1	2.127,1	100	100	226,3	9,0	12,0	0,4

(1) Os datos correspóndense coa nova metodoloxía EPA-2002. Datos do 4º trimestre
Fonte: INE, EPA (cadro tomado do MTAS: Coyuntura Laboral nº 68, marzo 2004)

A taxa de paro (porcentaxe de parados sobre a poboación activa) é no ano 2003 dun 13,5% en Galicia (2,3 puntos maior que no conxunto do Estado). O cadro 3.42 permíteno-lo seguimento comparativo das taxas de desemprego nas distintas comunidades autónomas no último trienio, evidenciando que:

■ No último ano en Galicia aumentou sensiblemente a taxa de desemprego, mentres que diminuíu lixeiramente no conxunto do Estado. No último bienio investiu-se en Galicia a tendencia do ano 2001 e presentou dúas subas que fan quedar a taxa de desemprego case tres puntos por riba da existente en 2001.

■ No ano 2003 Galicia foi a comunidade que tivo unha maior suba da taxa de desemprego (1,5 puntos), se exceptuámo-la de Ceuta e Melilla pola pouca representatividade estatística á que xa aludimos noutras ocasións. Séguena Baleares e Castela e León, mentres que no outro extremo Extremadura e Andalucía presentan os maiores descenso da porcentaxe de paro.

■ Sen ter en conta Ceuta- Melilla, Galicia segue a ser no ano 2003 a terceira comunidade do Estado por alta taxa de desemprego. A diferenza respecto das dúas primeiras (Extremadura e Andalucía) reduciuse notablemente no último ano (en máis de tres puntos) polo desigual comportamento das taxas de desemprego de Andalucía e Extremadura (as comunidades nas que máis descendeu) e Galicia (unha das de maior crecemento).

Taxas de desemprego⁽¹⁾. Por comunidades autónomas. 2001-2003

■ Cadro 3.42

	Taxas de desemprego			Variacións anuais (en puntos porcentuais)		
	2001	2002	2003	2001	2002	2003
Andalucía	19,3	20,2	18,5	-0,8	0,9	-1,7
Aragón	4,7	6,3	6,2	0,4	1,6	-0,1
Asturias	6,8	10,0	10,0	-3,1	3,2	0,0
Baleares	4,9	8,1	9,4	-1,6	3,2	1,3
Canarias	10,8	11,3	12,1	0,8	0,5	0,8
Cantabria	8,9	10,7	10,3	-1,7	1,8	-0,4
C. A Mancha	8,9	9,7	9,6	-0,7	0,8	-0,1
C. León	10,2	10,0	10,9	-0,6	-0,2	0,9
Cataluña	8,7	9,6	8,9	0,4	0,9	-0,7
C. Valenciana	9,0	10,5	10,2	-1,1	1,5	-0,3
Extremadura	14,0	19,0	17,1	-1,4	5,0	-1,9
Galicia	10,6	12,0	13,5	-1,2	1,4	1,5
Madrid	7,1	6,9	7,0	-1,4	-0,2	0,1
Murcia	11,0	11,4	10,5	0,3	0,4	-0,9
Navarra	4,5	5,2	5,9	0,4	0,7	0,6
País Vasco	9,5	9,3	9,3	-1,4	-0,2	0,0
A Rioxa	4,7	6,1	6,2	0,0	1,4	0,1
Ceuta e Melilla	4,7	4,2	14,6	-2,0	-0,5	10,4
España	10,5	11,5	11,2	-0,7	0,9	-0,3

(1) Os datos correspóndense coa nova metodoloxía EPA-2002. Datos do 4º trimestre
Fonte: INE, EPA (cadro tomado do MTAS: Coyuntura Laboral nº 68, marzo 2004)

A provincia da Coruña é ao final do ano 2003 a de maior taxa de desemprego das nove provincias das comunidades autónomas cantábricas (Galicia, Asturias, Cantabria e o País Vasco), seguida das de Pontevedra e Vizcaya.

En anteriores informes sinalabamos: “nos últimos anos subiu a emigración galega cara outras comunidades autónomas (como Canarias ou Baleares), válvula de escape que certamente impediu o aumento do paro en Galicia pero co importante custo humano (tan experimentado ó longo da nosa historia) que supón abandonar-la propia terra”. No último bienio estase poñendo de manifesto de novo a incapacidade da economía galega para xerar postos de traballo de abondo que permitan transforma-la importante suba da poboación activa en ocupación (e non nun incremento do desemprego).

A comparanza da nosa taxa de desemprego coas da UE (8%) ou a OCDE (7,1%) que figuran no cadro 1.2 deste Informe explicita que en 2003 a nosa taxa de desemprego superounas respectivamente en 5,5 e 6,4 puntos; a taxa de paro feminino de Galicia, pola súa banda (18,3%) é practicamente o dobre que a da UE-15. Velaí una notoria “diverxencia” real da nosa estrutura económico-social que cómpre reducir no posible para achegarnos ó nivel medio de benestar dos nosos socios na UE ou da OCDE.

A importancia obxectiva do desemprego en Galicia que a EPA constata é avaliada tamén subxectivamente como algo moi importante pola cidadanía galega. Así, no informe do pasado ano salientabamos que o desemprego e a precariedade laboral ocupan o primeiro posto nas preocupacións básicas da sociedade galega para a maioría das persoas entrevistadas (50,8%), por riba da suma do conxunto das outras 16 preocupacións e a moita distancia das que a seguen (a segunda cun 11% e a terceira cun 7,1%).

O desglose por sexos da taxa de paro de Galicia permite observar (no cadro 3.43) que a taxa feminina é máis do dobre que a masculina sempre no último trienio, no que a diferenza foise ampliando cada ano. En 2003 aumentou máis nas mulleres que nos homes (nos que só subiu unha décima), polo que se abriu aínda máis o diferencial entre a taxa de paro das mulleres e a dos homes (ata acadar os dez puntos).

Na comparanza das taxas de desemprego de Galicia e España por sexos, compróbase que no ano 2003 as taxas masculinas son practicamente coincidentes mentres que a feminina de Galicia queda 2,4 puntos por riba da estatal. O diferencial entre as taxas masculina e feminina é nese ano moito maior en Galicia (10 puntos) que no conxunto do Estado (7,7 puntos).

As taxas de paro de cada un dos sexos e grupos de idade presentámolas para Galicia e España no cadro 3.44. Nel destacaremos-los seguintes aspectos relativos ó ano 2003:

■ Globalmente aumentou a taxa de paro en Galicia agás no grupo de idade máis novo. No Estado só subiu a taxa de desemprego no último ano precisamente nese estrato de idade.

■ Na análise galega diferenciada por sexos dentro de cada grupo concreto de idade, vese nese cadro que as taxas de paro son moito maiores nas mulleres en tódolos grupos de idade (con especial intensidade nos dous estratos intermedios).

Taxas de desemprego⁽¹⁾. Por sexo e provincia. Galicia/España. 2001-2003
■ Cadro 3.43

	Taxas de desemprego		
	2001	2002	2003
A Coruña			
Homes	8,4	9,3	8,9
Mulleres	15,2	17,8	19,9
Total	11,2	12,8	13,7
Lugo			
Homes	6,7	6,3	5,7
Mulleres	11,8	13,0	11,3
Total	8,9	9,2	8,1
Ourense			
Homes	5,3	6,5	5,9
Mulleres	13,0	11,2	12,0
Total	8,4	8,5	8,4
Pontevedra			
Homes	8,2	8,2	9,3
Mulleres	18,4	21,2	21,0
Total	12,6	13,7	14,4
Galicia			
Homes	7,7	8,2	8,3
Mulleres	15,6	17,5	18,3
Total	11,0	12,2	12,6
España			
Homes	7,5	8,0	8,2
Mulleres	15,2	16,4	15,9
Total	10,5	11,4	11,3

En medias anuais

(1) A partir do 1º trimestre do ano 2001, os datos reflicten a nova definición do paro (Regulamento 1897/2000 da CE) e, polo tanto, os valores de activos, parados e inactivos non son directamente comparables cos de anos anteriores. Para máis información consulta-lo segundo epígrafe do capítulo 3

Fonte: INE, EPA (os datos de Galicia recollidos de: ige.xunta.es/ga/sociais/traballo/epa)

Taxas de desemprego⁽¹⁾ por sexo e grupos de idade. Galicia/España. 2001-2003
■ Cadro 3.44

	Galicia			España		
	2001	2002	2003	2001	2002	2003
Homes						
de 16 a 19 anos	26,1	27,3	22,6	23,3	24,6	27,3
de 20 a 24 anos	16,3	16,6	17,4	14,5	16,5	17,1
de 25 a 54 anos	6,5	7,1	7,4	6,3	6,8	6,9
de 55 e máis anos	5,4	5,6	4,9	5,3	5,6	5,6
Total	7,7	8,2	8,3	7,5	8,0	8,2
Mulleres						
de 16 a 19 anos	34,3	29,5	33,1	37,4	37,2	40,0
de 20 a 24 anos	33,2	33,8	37,4	24,6	25,2	24,5
de 25 a 54 anos	15,0	17,5	17,4	13,7	15,1	14,8
de 55 e máis anos	4,0	4,2	7,8	7,7	9,2	8,9
Total	15,6	17,5	18,3	15,2	16,4	15,9
Total						
de 16 a 19 anos	28,9	28,1	26,1	28,7	29,2	31,9
de 20 a 24 anos	23,3	23,9	26,3	18,9	20,4	20,4
de 25 a 54 anos	10,1	11,6	11,8	9,3	10,2	10,2
de 55 e máis anos	4,8	5,0	6,0	6,0	6,7	6,6
Total	11,0	12,2	12,6	10,5	11,4	11,3

En medias anuais

(1) A partir do 1º trimestre do ano 2001, os datos reflicten a nova definición do paro (Regulamento 1897/2000 da CE) e, polo tanto, os valores de activos, parados e inactivos non son directamente comparables cos de anos anteriores. Para máis información consulta-lo segundo epígrafe do capítulo 3

Fonte: INE, EPA (os datos de Galicia recollidos de: ige.xunta.es/ga/sociais/traballo/epa)

3.6.2. Distribución do paro por sexos, provincias, idades e tempo de busca de emprego

O cadro 3.45 presenta as cifras de paro -global e por sexos- das catro provincias galegas no último trienio. Como conclusións principais subliñaremos que no ano 2003:

Poboación parada por sexo e provincia. Galicia. 2001-2003

■ Cadro 3.45

	Poboación parada ⁽¹⁾			% Variación	
	2001	2002	2003	2002	2003
A Coruña					
Homes	23,7	27,0	26,6	13,8	-1,6
Mulleres	29,8	36,7	45,8	22,8	24,9
Total	53,6	63,7	72,4	18,9	13,6
Lugo					
Homes	6,2	5,6	5,0	-10,7	-9,9
Mulleres	8,3	8,8	7,8	5,9	-11,3
Total	14,5	14,3	12,8	-1,3	-10,7
Ourense					
Homes	4,5	5,6	4,9	23,4	-11,3
Mulleres	7,6	7,0	7,1	-7,8	1,0
Total	12,1	12,6	12,0	3,8	-4,4
Pontevedra					
Homes	19,2	19,6	23,2	2,5	18,0
Mulleres	32,4	38,1	39,4	17,5	3,5
Total	51,6	57,7	62,6	11,9	8,4
Galicia					

(1) Datos en miles. Medias anuais. Datos da nova metodoloxía EPA-2002
 Fonte: INE, EPA (recollido de: ige.xunta.es/ga/sociais/traballo/epa)

■ Baixou o desemprego nas dúas provincias menos desenvolvidas economicamente (con especial intensidade na de Lugo), mentres que subiu en Pontevedra e, sobre todo, na Coruña.

■ O paro feminino só baixou na provincia de Lugo, mentres que, pola contra, o masculino só subiu en Pontevedra.

A distribución da poboación parada segundo o sexo e grupo de idade que figura para o último trienio no cadro 3.46 permite ás persoas interesadas nunha análise máis polo miúdo do desemprego en Galicia afondar no tema (con datos do ano 2001 adaptados á nova metodoloxía da EPA).

Poboación parada por sexo e grupos de idade. Galicia. 2001-2003

■ Cadro 3.46

	Poboación parada ⁽¹⁾			% Variación	
	2001	2002	2003	2002	2003
Homes					
de 16 a 19 anos	4,2	4,2	3,4	0,5	-19,0
de 20 a 24 anos	10,5	10,3	10,9	-1,6	5,2
de 25 a 54 anos	34,2	38,2	41,0	11,7	7,4
de 55 e máis anos	4,8	5,1	4,4	6,1	-12,4
Total	53,6	57,8	59,7	7,7	3,3
Mulleres					
de 16 a 19 anos	2,9	2,4	2,6	-19,5	8,4
de 20 a 24 anos	15,2	15,4	18,8	1,3	21,8
de 25 a 54 anos	57,4	70,2	73,9	22,3	5,3
de 55 e máis anos	2,6	2,6	4,8	-0,9	86,1
Total	78,1	90,5	100,1	15,9	10,5
Total					
de 16 a 19 anos	7,1	6,6	6,0	-7,7	-9,1
de 20 a 24 anos	25,7	25,7	29,6	0,1	15,2
de 25 a 54 anos	91,6	108,4	114,9	18,3	6,1
de 55 e máis anos	7,4	7,6	9,2	3,6	20,9
Total	131,8	148,3	159,8	12,5	7,7

(1) Datos en miles. Medias anuais. Datos da nova metodoloxía EPA-2002
Fonte: INE, EPA (recollido de: ige.xunta.es/ga/sociais/traballo/epa)

No cadro 3.47 recollémo-la distribución da poboación desempregada galega no ano 2003 segundo o tempo de busca no emprego. Sobrancearemos que:

■ Subiu especialmente o número de persoas desempregadas que levan máis de seis meses sen atopar emprego (e en cada un deses tres estratos subiu máis dun 10% o desemprego).

■ Aumentaron sobre todo en Galicia os desempregados que levan entre un semestre e un ano buscando emprego (13,9%).

■ Despois da suba do ano 2003 (superior ao 10%) o paro de longa duración afecta xa a 70.600 persoas en Galicia (que representa un 44,2% do total de persoas desempregadas). O paro de longa duración ten moito maior incidencia nas mulleres que nos homes (nos homes é dun 31,7%, 12,5 puntos por baixo da media global sinalada nas liñas anteriores).

Parados por tempos de búsqueda de emprego. Galicia. 2003

■ Cadro 3.47

	2003		
	Poboación en miles	Variación absoluta	% variación
Menos de 6 meses	52,8	1,1	2,1
De 6 a 11 meses	26,7	3,3	13,9
De 1 ano a menos de 2	24,9	2,3	10,2
2 anos ou máis	45,7	4,3	10,4
Xa atopou traballo	9,7	0,5	5,7
Total	159,8	11,5	7,7

Fonte: INE, EPA (recollido de: ige.xunta.es/ga/sociais/traballo/epa)

3.7. O paro rexistrado

O paro rexistrado é unha fonte alternativa á vista no apartado anterior. Os seus valores para a nosa comunidade autónoma obtéñense do rexistro que a tal efecto existe nas Oficinas de Emprego da Xunta de Galicia e no Instituto Social de la Marina, onde os parados se poden inscribir para solicitar servizos de intermediación laboral, formación, prestacións, etc.

Para explica-la diferenza entre os datos do paro estimado e os do paro rexistrado hai que ter en conta que o primeiro resulta dunha estimación estatística e o segundo dun rexistro, e neste último caso non tódolos colectivos teñen motivos para inscribirse (por exemplo por ter unha baixa expectativa de acceder ó traballo); ademais varios colectivos de desempregados non son computados como parados, como por exemplo os estudantes de ensino oficial menores de 25 anos (ou ben os que superando esa idade sexan demandantes de primeiro emprego), demandantes de emprego por período inferior a tres meses, demandantes con xornada semanal menor de 20 horas ou traballadores eventuais agrarios beneficiarios do subsidio especial de desemprego. Na EPA, en cambio, considéranse parados a todas as persoas de 16 ou máis anos que están sen traballo, dispoñibles para traballar e buscando activamente emprego (ou xa atoparon traballo e están á espera de se incorporar).

Tendo en conta as moitas situacións que se inclúen na lexislación que regula cales son as demandas de emprego pendentes nas Oficinas de Emprego que non se consideran incluídas no concepto de paro rexistrado, e dado que os datos de paro homologables por Eurostat son os da EPA, non afondaremos no estudio do paro rexistrado.

O cambio de metodoloxía da EPA no ano 2002 non afecta, obviamente, ó paro rexistrado, pero si que ten a súa repercusión indirecta nas taxas de paro rexistrado, posto que supón un cambio na variable que se toma como denominador (a poboación activa) na fórmula de cálculo desas taxas. Dado que o INE estima que a nova metodoloxía supón unha suba da poboación activa (que para o cuarto trimestre de 2001 calculou en 61.100 persoas en Galicia e de 923.500 persoas no total español), conlevará unhas taxas de paro rexistrado a partir de entón meno-

res das que resultarían coa vella metodoloxía. Cómpre sinalar que o novo goberno manifestou xa a súa vontade de deixar de proporcionar no ano 2004 os datos da taxa de paro rexistrado, dado que resulta mestura de datos rexistrais (número de desempregados) con datos de estimación estatística (poboación activa).

As taxas de paro rexistrado das diferentes provincias galegas no ano 2003 figuran no cadro 3.48, no que se comproba que é máis alta en Pontevedra (que rexistrou tamén nese ano a maior suba do número de desempregados) e máis baixa en Lugo.

Paro rexistrado e taxa de paro. Por provincias. Galicia e España. 2003

■ Cadro 3.48

	Decembro 2003		Variación no ano do nº de desempregados	
	Parados	Taxa de paro	Absoluta	%
A Coruña	66.035	12,28	2.016	3,05
Lugo	16.496	10,80	924	5,60
Ourense	18.439	12,65	225	1,22
Pontevedra	56.367	12,91	3.157	5,60
Galicia	157.337	12,36	6.322	4,20
España	1.711.500	9,04	23.400	1,40

Fonte: Xunta de Galicia (Informe do paro rexistrado) e Inem

As taxas de paro rexistrado de Galicia no ano 2003 por sexos e grupos de idade do cadro 3.49 constatan que nas mulleres case dobra á masculina globalmente (e tamén no grupo dos maiores de 25 anos). A evolución mensual do desemprego e da taxa de paro de Galicia figuran no cadro 3.50.

Paro rexistrado e taxa de paro. Por sexos. Galicia. Decembro 2003

■ Cadro 3.49

	Total		Menores de 25 anos		Maiores de 25 anos	
	Nº parados	Taxa de paro	Nº parados	Taxa de paro	Nº parados	Taxa de paro
Homes	63.593	8,80	10.040	12,35	53.553	8,35
Mulleres	93.744	17,05	13.186	21,30	80.558	16,51

Fonte: Xunta de Galicia, Informe do paro rexistrado

**Paro rexistrado e taxa de paro.
Por meses e media anual. Galicia. 2003**

■ Cadro 3.50

	Persoas desempregadas	Taxa de paro
Xaneiro	155.179	12,69
Febreiro	153.999	12,46
Marzo	152.777	12,36
Abril	146.650	11,67
Maio	142.197	11,32
Xuño	141.544	11,27
Xullo	135.478	10,80
Agosto	134.214	10,69
Setembro	138.005	11,00
Outubro	144.501	11,35
Novembro	149.872	11,77
Decembro	157.337	12,36
Media anual	145.979	11.65

Fonte: Xunta de Galicia, Informe do paro rexistrado

O paro rexistrado aumentou en Galicia no ano 2003 en 6.322 persoas (4,98%), o que supón que un de cada catro novos desempregados de España dese ano son de Galicia.

A distribución sectorial do paro rexistrado de Galicia ao final de 2003 e a súa variación nese ano figura no cadro 3.51, que reflicte que o sector servizos ten máis desempregados (1.745 persoas máis) que a suma dos outros catro apartados do cadro, e desde logo moito máis (29.275 persoas) que os outros tres sectores produtivos xuntos (agro-pesqueiro, industrial e construción). Na variación do último ano, só baixaron os desempregados no colectivo: “sen emprego anterior”, subiu porcentualmente pouco na industria e moito máis nos outros tres sectores.

Paro rexistrado. Por sectores. Galicia. 2003

■ Cadro 3.51

	Parados decembro 2003	Variación no ano	
		Absoluta	%
Agricultura e pesca	3.987	289	7,25
Industria	26.828	364	1,36
Construcción	19.451	1.389	7,14
Servizos	79.541	5.429	6,83
Sen emprego anterior	27.530	-1.149	-4,17

Fonte: Xunta de Galicia, Informe do paro rexistrado

O cadro 3.52 explicita a situación do paro rexistrado por niveis académicos: os niveis de EXB e certificado de estudos primarios concentran case dúas de cada tres persoas desempregadas de Galicia ao final do ano 2003 (65,9%).

Paro rexistrado. Por nivel académico. Galicia. 2003

■ Cadro 3.52

	Parados decembro 2003
Sen estudos	252
Sen certificado de estudos primarios	5.219
Con certificado de estudos primarios	46.067
EXB	57.677
BUP	18.690
FP	13.193
Estudios medios	7.117
Estudios superiores	9.122

Fonte: Xunta de Galicia, Informe do paro rexistrado

Dúas vantaxes do paro rexistrado respecto do paro-EPA ou paro estimado son a posibilidade de estudo mensual e unha maior desagregación espacial dos datos (por comarcas, ou mesmo por concellos). No cadro 3.53 recolleemos o paro rexistrado nas distintas comarcas de Galicia, coa súa correspondente distribución por idades (con detalle por sexos en cada unha delas) e máis por sectores económicos.

■ Cadro 3.53

Paro rexistrado por comarcas. Por idades e sectores económicos. Galicia.2003

Comarcas	Total	Distribución por idades						Distribución por sectores económicos				
		Menores de 25 anos			25 ou máis anos			Agric./gand.	Industria	Construc.	Servizos	Sen emprego
		Global	Homes	Mulleres	Global	Homes	Mulleres					
A Barcala	633	66	30	36	567	317	250	20	64	151	313	85
Muros	875	123	58	65	752	297	455	45	241	158	349	82
Noia	1.956	280	108	172	1.676	695	981	97	396	324	887	252
O Sar	1.125	173	66	107	952	421	531	21	249	171	513	171
Ordes	1.771	260	108	152	1.511	732	779	29	383	358	646	355
Ortegal	829	141	61	80	688	280	408	60	179	103	342	145
Santiago	9.279	1.474	583	891	7.805	3.131	4.674	77	901	1.047	5.015	2.239
Terra de Melide	520	85	33	52	435	205	230	11	87	72	200	150
Terra de Soneira	1.156	162	54	108	994	507	487	47	196	323	411	179
Xallas	1.043	106	53	53	937	529	408	19	151	371	381	121
A Coruña	21.223	2.616	1.275	1.341	18.607	7.504	11.103	289	3.030	2.060	12.671	3.173
Arzúa	852	140	55	85	712	347	365	25	146	161	345	175
Barbanza	4.373	667	221	446	3.706	1.108	2.598	219	1.657	434	1.662	401
Bergantiños	4.728	634	293	341	4.094	1.643	2.451	124	1.412	965	1.697	530
Betanzos	1.784	283	133	150	1.501	645	856	26	262	252	919	325
Eume	1.450	255	117	138	1.195	480	715	27	173	227	702	321
Ferrol	10.749	1.629	684	945	9.120	3.254	5.866	120	1.574	1.301	4.619	3.135
Fisterra	1.689	265	125	140	1.424	612	812	62	229	346	736	316
A Fonsagrada	183	33	13	20	150	85	65	22	26	30	72	33
A Mariña Central	1.155	235	97	138	920	331	589	38	119	154	652	192
A Mariña Occidental	1.373	270	107	163	1.103	379	724	76	105	126	869	197
A Mariña Oriental	681	127	57	70	554	215	339	17	63	102	402	97
A Ulloa	439	74	22	52	365	205	160	20	60	91	217	51
Chantada	691	81	34	47	610	316	294	20	89	134	384	64
Lugo	6.290	955	403	552	5.335	2.130	3.205	80	600	633	3.810	1.167
Meira	216	34	12	22	182	76	106	5	29	13	132	37
Os Ancares	462	69	40	29	393	239	154	22	36	96	265	43
Quiroga	385	55	28	27	330	151	179	34	50	60	179	62
Sarria	1.094	164	75	89	930	423	507	19	132	151	581	211
Terra Chá	1.802	258	121	137	1.544	853	691	34	284	411	848	225
Terra de Lemos	1.725	229	90	139	1.496	681	815	36	175	276	877	361
A Limia	1.485	166	69	97	1.319	586	733	62	213	290	691	229
Allariz-Maceda	656	75	40	35	581	249	332	29	121	119	296	91
Baixa Limia	417	38	21	17	379	207	172	48	44	84	214	27
O Carballiño	1.448	174	80	94	1.274	592	682	27	221	224	709	267
O Ribeiro	871	132	60	72	739	348	391	41	131	115	441	143
Ourense	8.338	1.130	480	650	7.208	2.650	4.558	119	1.154	964	4.573	1.528
Terra de Caldelas	153	29	12	17	124	85	39	8	14	23	84	24
Terra de Celanova	1.134	113	50	63	1.021	523	498	31	174	211	568	150
Terra de Trives	258	20	14	6	238	161	77	6	40	65	120	27
Valdeorras	1.240	188	100	88	1.052	413	639	22	338	157	575	148
Verín	1.946	191	83	108	1.755	749	1.006	54	389	356	817	330
Viana	493	53	34	19	440	249	191	18	40	147	223	65
A Paradanta	679	89	42	47	590	316	274	22	88	156	285	128
Caldas	2.150	388	144	244	1.762	651	1.111	38	484	329	822	477
O Baixo Miño	2.914	578	246	332	2.336	895	1.441	242	525	336	1.280	531
O Condado	2.504	452	160	292	2.052	781	1.271	107	506	314	1.103	474
Deza	1.205	215	91	124	990	422	568	36	200	176	509	284
O Morrazo	4.982	929	425	504	4.053	1.533	2.520	392	806	395	2.631	758
O Salnés	7.609	1.282	473	809	6.327	2.252	4.075	232	1.539	782	3.992	1.064
Pontevedra	6.379	1.057	441	616	5.322	2.099	3.223	161	832	692	3.302	1.392
Taboas-T. de Montes	1.334	246	96	150	1.088	466	622	20	149	249	554	362
Vigo	26.611	3.738	1.723	2.015	22.873	8.535	14.338	531	5.722	2.166	14.056	4.136
Total	157.337	23.226	10.040	13.186	134.111	53.553	80.558	3.987	26.828	19.451	79.541	27.530

Datos de decembro. En miles

Fonte: Xunta de Galicia, Informe do paro rexistrado

3.8. A poboación inactiva

O cadro 3.54 presenta os datos da poboación inactiva de Galicia -con desagregación provincial- para o último trienio (xa corrixido no ano 2001 o efecto do cambio metodolóxico da EPA), así como as porcentaxes de variación do último bienio. Destacarémo-lo seguinte no ano 2003:

■ A poboación inactiva galega presentou (en medias anuais) unha diminución do 3,1%, descenso que foi menor nos homes (2,7%) que nas mulleres (3,4%).

■ A presenza das mulleres na poboación inactiva galega é moito maior que a dos homes, posto que o número de inactivas está un 68% por riba do dos inactivos. O número de inactivas supera amplamente ó de inactivos nas catro provincias, sobranceando especialmente a proporción de Pontevedra (82,6% superior á dos homes).

■ Só na provincia de Ourense subiu a poboación inactiva. A porcentaxe de diminución foi especialmente intensa na Coruña (6,1%).

■ A análise cruzada por provincias e sexos salienta que a maior diminución porcentual deuse entre os inactivos da Coruña e a maior suba entre as mulleres de Ourense.

Poboación inactiva por sexo e provincia. Galicia. 2001-2003

■ Cadro 3.54

	Poboación inactiva ⁽¹⁾			% Variación	
	2001	2002	2003	2002	2003
A Coruña					
Homes	177,2	175,7	163,7	-0,9	-6,8
Mulleres	306,4	295,2	278,5	-3,7	-5,6
Total	483,6	470,8	442,2	-2,6	-6,1
Lugo					
Homes	61,7	63,6	63,9	3,1	0,6
Mulleres	92,7	97,4	95,2	5,1	-2,2
Total	154,3	160,9	157,1	4,3	-1,1
Ourense					
Homes	61,5	61,4	63,5	-0,1	3,3
Mulleres	97,1	94,5	97,8	-2,7	3,5
Total	158,5	155,9	161,3	-1,7	3,5
Pontevedra					
Homes	130,6	126,8	125,0	-2,9	-1,4
Mulleres	236,3	237,3	228,2	0,4	-3,9
Total	366,9	364,1	353,1	-0,7	-3,0
Galicia					
Homes	430,9	427,4	416,1	-0,8	-2,7
Mulleres	732,4	724,3	699,6	-1,1	-3,4
Total	1.163,3	1.151,8	1.115,7	-1,0	-3,1

(1) Datos en miles. Medias anuais. Datos da nova metodoloxía EPA-2002
Fonte: INE, EPA (recollido de: ige.xunta.es/ga/sociais/traballo/epa)

O cadro 3.55 presenta os datos da poboación inactiva de Galicia -con desagregación provincial e máis por situacións de inactividade- para o último trienio (xa corrido no ano 2001 o efecto do cambio metodolóxico da EPA), así como as porcentaxes de variación do último bienio. Destacarémo-lo seguinte no ano 2003:

Máis da metade das persoas inactivas galegos están encadradas no grupo de “xubilados e pensionistas” (51,86%), que está uns dez puntos por riba da media española. A nivel provincial, destacan moi por riba da media galega as provincias coa estrutura demográfica máis envellecida: Lugo (60%) e Ourense (55,5%).

Na análise cruzada de situacións de inactividade e provincia, as principais variacións porcentuais foron os descenso de “outra situación” (na Coruña e Lugo) e de “incapacidade permanente” (en Lugo) mentres que a maior suba foi a de “labores de casa” (en Ourense).

Poboación inactiva por situación de inactividade e provincia. Galicia. 2001-2003

■ Cadro 3.55

	Poboación inactiva ⁽¹⁾			% Variación	
	2001	2002	2003	2002	2003
A Coruña					
Estudiantes	101,4	94,4	85,5	-6,9	-9,4
Labores de casa	127,2	121,9	115,1	-4,2	-5,5
Retirados, Xubilados e pensionistas	227,7	224,3	216,0	-1,5	-3,7
Incapacitado permanente	13,7	16,8	17,5	22,3	4,4
Outra situación	13,7	13,6	8,1	-1,1	-40,1
Total	483,6	470,8	442,2	-2,6	-6,1
Lugo					
Estudiantes	24,6	21,7	22,5	-11,6	3,6
Labores de casa	24,0	25,7	25,8	7,1	0,4
Retirados, Xubilados e pensionistas	89,8	96,5	100,0	7,5	3,6
Incapacitado permanente	11,6	13,7	8,9	18,7	-35,0
Outra situación	4,4	3,2	1,9	-26,8	-40,4
Total	154,3	160,9	159,1	4,3	-1,1
Ourense					
Estudiantes	29,0	27,6	24,0	-5,0	-12,9
Labores de casa	31,3	28,6	35,6	-8,7	24,4
Retirados, Xubilados e pensionistas	85,9	86,5	91,9	0,7	6,2
Incapacitado permanente	8,7	9,0	6,9	3,6	-23,6
Outra situación	3,6	4,2	3,0	18,2	-29,8
Total	158,5	155,9	161,3	-1,7	3,5
Pontevedra					
Estudiantes	70,8	71,2	65,0	0,6	-8,8
Labores de casa	95,9	102,3	94,1	6,7	-8,1
Retirados, Xubilados e pensionistas	170,1	164,2	170,8	-3,5	4,0
Incapacitado permanente	14,1	12,8	12,1	-8,7	-6,1
Outra situación	16,0	13,5	11,3	-15,7	-16,5
Total	366,9	364,1	353,1	-0,7	-3,0
Galicia					
Estudiantes	225,8	214,9	196,9	-4,8	-8,4
Labores de casa	278,4	278,6	270,6	0,0	-2,9
Retirados, Xubilados e pensionistas	573,4	571,5	578,6	-0,3	1,2
Incapacitado permanente	48,0	52,3	45,3	9,0	-13,4
Outra situación	37,7	34,5	24,3	-8,5	-29,6
Total	1.163,3	1.151,8	1.115,7	-1,0	-3,1

(1) Datos en miles. Medias anuais. Datos da nova metodoloxía EPA-2002
Fonte: INE. EPA (recollido de: ige.xunta.es/ga/sociais/traballo/epa)

Como remate do estudo da poboación e o mercado do traballo presentamos no cadro 3.56 a distribución das persoas inactivas de Galicia en catro grupos de idade no último trienio, con desglose por sexos. Sobrancearemos no ano 2003 que:

- Un 62,6% da poboación inactiva galega concéntrase no grupo de idade de 55 ou máis anos. A porcentaxe é maior neste grupo de idade nos homes (66,9%) que nas mulleres (60%).
- Hai máis inactivas que inactivos nos catro grupos de idade. A diferenza é especialmente forte no de 25 a 54 anos (hai máis do triplo de mulleres que de homes), sobre todo polo amplo colectivo de mulleres comprendidas entre estas idades que forman parte da poboación inactiva no colectivo de “traballo da casa”. A menor diferenza dáse no estrato máis novo.

Poboación inactiva por sexo e grupos de idade. Galicia. 2001-2003

■ Cadro 3.56

	Poboación inactiva ⁽¹⁾			% Variación	
	2001	2002	2003	2002	2003
Homes					
de 16 a 19 anos	51,0	48,8	45,4	-4,3	-6,9
de 20 a 24 anos	42,1	41,3	36,4	-1,9	-11,9
de 25 a 54 anos	65,8	62,9	56,1	-4,3	-10,9
de 55 e máis anos	272,0	274,4	278,2	0,9	1,4
Total	430,9	427,4	416,1	-0,8	-2,7
Mulleres					
de 16 a 19 anos	56,9	53,8	50,5	-5,5	-6,0
de 20 a 24 anos	59,5	55,7	46,4	-6,4	-16,6
de 25 a 54 anos	209,4	198,7	182,7	-5,1	-8,1
de 55 e máis anos	406,6	416,1	420,0	2,3	0,9
Total	732,4	724,3	699,6	-1,1	-3,4
Total					
de 16 a 19 anos	107,9	102,5	95,9	-5,0	-6,4
de 20 a 24 anos	101,7	97,0	82,8	-4,6	-14,6
de 25 a 54 anos	275,2	261,7	238,8	-4,9	-8,8
de 55 e máis anos	678,6	690,5	698,2	1,8	1,1
Total	1.163,3	1.151,8	1.115,7	-1,0	-3,1

(1) Datos en miles. Medias anuais. Datos da nova metodoloxía EPA-2002
 Fonte: INE, EPA (recollido de: ige.xunta.es/ga/sociais/traballo/epa)